

KURDISTAN PRESS

ROJNAMEYA 15 ROJÎN • 15 GÜNLÜK GAZETE

PRICE

BIHA • FİYATI

2.5 DM

10 Skr

3 G

2.5 Sfr

1 £

1.5 \$

•Tel; [46] Ø8-29 83 32

•Telex; 131 42

•Telefax; Ø8-29 50 56

IRAK • İRAN SAVAŞI KÜRDİSTAN'DA TIRMANIŞA GEÇİNCE, TÜRKİYE'NİN MUSUL VE KERKÜK'Ü İSTİLA PLANLARI YENİDEN BÜTÜN HARARETİ İLE TARTIŞILMAYA BAŞLANDI!

Gazeteci Mehmet Ali Birand Kürt liderlerinin Türkiye ile anlaşmaya hazır olduklarını bildirdi!? Soruyoruz:

“Birand açıklamalıdır!”

□□□Türkiye'yi Kerkük petrolerini ele geçirmek amacı ile Güney Kürdistan'ın kurtarılmış alanlarına davet eden liderler kimlerdir?

□□□Bu liderler hangi örgüt adına, ne tür istekler öne sürmüşlerdir? Sürdürülmek istenen gerilla savaşı nerede, kime karşı sürdürülecek?

□□□İmha edilen bir halkın kaderini belirleme durumunda olan böyle bir açıklamayı yapma cesareti bulanlar isimlerini niçin gizli tutmuşlardır?

□ İran—Irak savaşının Körfezden Kürdistan'a kayarak tırmanışa geçmesi ile beraber, Türkiye'nin politik merkezlerinde, yeniden ve büyük bir hararetle Musul - Kerkük bölgesinin istila planları tartışılmaya başlandı.

Irak'ın uluslararası anlaşmalarla yasaklanan zehirli gaz kullanımına karşı herhangi bir tepki göstermeyen TC yetkilileri, Halepçe jenosidinden sonra da bir tavır belirlemediler.

Bağdat'ı ziyaret eden Özal ise, basında ciddi sayılacak bir eleştiriye muhatap olmadı.

Tersine, savaşın Kürdistan'da tırmanışa geçmesi ve Kürt halkı üzerindeki katliam, adeta TC için bir fırsat sayıldı. Bu fırsat, Kerkük ve Musul bölgesinin istilası için yeni imkanlar yaratabilirdi.

Buna bağlı olarak gerek politik çevrelerde ve gerekse basında istila planları tartışılmaya ve kısırtıcı belirlemeler yapılmaya başlandı.

Bu belirlemeler, gazeteci M. Ali Birand'ın Tahran'dan geçtiği bir haberin manşetlere çıkmasını da beraberinde getirdi. Birand, bazı Kürt guruplarının Türkiye'yi Kerkük'ün istilası için davet ettiklerini belirtiyordu.



Irak'ın Kürdistan'da başlattığı katliamlar, TC'nin bölgeyi istilası için yeni fırsatlar mı yaratıyor? Dünya basınında günlerce manşetlerde görünen bu hazin fotoğraflar, TC basınında yerini istila tartışmalarına bıraktı

□ Konu Kürtler arasında şiddetli tepkilere neden oldu. TC'yi Kürdistan'ın işgaline davet eden Kürt gurupları hangileriydi? İsmi gizli tutulan bu liderler kimlerdi? Çünkü, Güney Kürdistan'da savaşın kaderini belirleyecek ölçüde önem taşıyan bu tür bir açıklamayı yapanlar, en azından bu sorumluluğu taşıma cesareti göstermek ve isimlerini belirlemek zorundaydılar. Kürt liderleri kapalı kapıların arkasında gazetecilerle niçin pazarlıklara oturmakta, sömürgeci bir devlete niçin davetiye çıkarmaktaydı? Bilindiği kadarıyla Güney Kürdistan'da Irak'a karşı sürdürülen savaşın etkili güçleri KDP ve YNK idi. Bu her iki siyasi gücün liderleri de gerek dünya basınına ve gerekse Türk basınına çeşitli nedenlerle verdikleri demeçlerde bir Türk istilasına karşı her şart altında direneceklerini belirtmişlerdi. Diğer siyasi güçlerin ise ne savaşı belirleme açısından ve ne de bu tür pazarlıklar açısından belirleyici bir etkinlikleri yoktu.

Öyleyse ne olmuştu? Değişen ne idi. TC'nin değişen ya da değiştirilmesi istenen denge içinde yeri nerede duruyordu.

DEVAMI SAYFA 3

TÖB-DER

“Görevlerini yerine getirdi!”

□ Stockholm'de 200'ye yakın öğretmenin katılımı ile gerçekleştirilen toplantı'dan sonra ANK Gültekin GAZİOĞLU ile görüştü

SAYFA 5

Nusaybin'de Ne oldu?

□ “Güvenlik Kuvvetleri ile çatışmaya girdikleri” gerekçesi ile öldürüldükleri açıklanan 20 kişi içinde biri 13, diğeri 14 yaşında iki çocuk bulunuyor.

SAYFA 4

Kürt PEN'İ kuruldu

ULUŞLARARASI KURUMLARDA

İLK KÜRT KAZANIŞI

□ PEN İnternational'ın Uluslararası Konferansı'nda oybirliği ile KÜRT PEN'İ kurulması kararı alındı. Karardan sonra yazarlar “KÜRT PEN'i aramıza has geldin” diyerek kararı alkışladılar.

SAYFA 3

VAHŞET

Lanetlendi

5000'e yakın sivil halkın imha edildiği Halepçe jenosidi bütün Avrupa da aösterilerle protesto edildi!

ORTA SAYFALARDA

Milliyet "KÖŞE" yazarı M. Ali Birand "Bazı Kürt gruplarının Türk yetkililerine "anlaşalım, Kerkük'e girin dediğini iddia etti."

AÇIKLAYIN BAY BİRAND!

M. Ali Birand'a göre Türkiye Kuzey Irak'ta bir Kürt devleti kurulmasına karşı değil!

Baş tarafı I. sayfa'da Birand'ın "enteresan" mesajının hemen yanında ise, Türkistan'la ilgili bir toplantıya katılmak üzere Türkiye'ye gelen CIA'nın Ankara bürosu eski şefi Paul Hanze'nin de bir belirlemesi yer alıyordu. Hanze, "Kerkük NATO'nun çıkar bölgesi içindedir. Türkiye bu işi tek başına yapmamalı. Eğer girilecekse hep beraber gireriz" diyordu. 13 Nisan'da ise, Birand, Diyarbakir Eğitim Fakültesi'nin konferans salonunda

öğrencilerle yaptığı bir sohbet toplantısında Türkiye'nin Kuzey Irak'ta bir Kürt devletinin kurulmasına karşı olmadığını vurguluyordu. Birand'a göre, savaştan sonra İran, Irak'la anlaşacak ve olan gene kürtlere olacaktı. Dengelerin çok kaypak olduğunu belirten Birand, gelecek ile ilgili bir yorum yapmanın çok zor olduğunu da vurguluyordu. Bir soru üzerine, "Kişi kendisini hangi ulusa mensup sayıyorsa, odur" karşılığını veren Birand, Kerkük ile ilgili

Türkiye'nin tutumunu şöyle açıklıyordu: "Türkiye, dış güçler tarafından bir yıldan beri Kerkük olaylarının içine itilmek isteniyor. Ama, Türk hükümeti bu oyuna gelmeyecek. Türkiye'nin politikası, yalnızca İran'a gözdağı vermektir. Hiç bir ülke kendi güvenliğini başka ülkelerde arayamaz. Irak top-raklarında yapılan her operasyon Tahran'da bomba gibi patlıyor. Yasa dışı eylemleri ancak kendi top-raklarımızda yok edebiliriz."

Birand, Eğitim Fakültesi'deki sohbetinde ayrıca, Türkiye, Kuzey Irak'ta bir Kürt devletinin kurulmasına da karşı değildir" diyordu. 22 devletin silah sattığı Irak-İran savaşı ise, çıkış noktasından bir hayli uzaklaşmış ve bölgenin siyasi haritasının değişeceği boyutlara ulaşmıştı. Ve nihayet, Basra Körfezi'ne demirleyen ABD, 18 Nisan'da doğrudan savaşa girmiş oluyordu. Petrol tesislerini bombalayan ABD filolarına karşı İran, akabinde bir kar-

şıatak düzenliyordu. Böylece TV kameraları, zaten dünyanın ilgi merkezinde olan bölgeye çevriliyordu. ABD'nin körfezden saldırıya geçmesi, doğal olarak TC'nin de kaçınılmaz olarak saldırıya geçeceğinin işareti sayılmaktaydı. Nitekim, aynı günlerde TC, sivil arabalara da el koyarak sınıra asker taşımakla meşguldü. Güney Kürdistan'da Kerkük - Musul petrolerini de içine alan bir bölgenin, federal bir yapılanma ile TC

sınırları içine alınması, bir süreden beri ABD'nin uygulaması sokmak istediği bir plan olarak biliniyordu. Son gelişmeler, bu planın hayata geçirilmesi için uygun şartlar mı yaratmıştı acaba? Kürt liderlerine konu ile ilgili ne tür mesajlar iletilmiş, ne tür teminatlar verilmişti. Bilindiği kadarıyla, Güney Kürdistan'da Kürt hareketi, savaşın kendi ülkesinde sürdürülmesine karşı bir tavır içindeydi. Çünkü, İran-İrak savaşı Kürdistan'da sürüyordu. ■

SIYASAL SORUNLAR -2-

Kürdistan'ın uluslararası-devletlerarası bir duruma sokulmasında taraflardan biri TC idi.

Kürdistan üzerinde kanlı pazarlıkların yapıldığı bu gün, gene TC ilişkilerinin merkezine oturmuş görünmektedir.

Bilindiği gibi Lozan, emperyalist pazarlıkların ve paylaşımların yapıldığı bir zirve idi. Lozan'da, Irak ve Suriye temsil edilmedi. Irak, İngilizlerle; Suriye ise Fransızların manda idaresi altına girdi. Bu iki emperyalist devletle, Ankara hükümeti Paris ve Londra konferanslarında uzlaşmışlardı. TKP delegesi Orhan, Komünist Enternasyonal'de; "Ankara Hükümeti 1921'lerden bu yana artık bir ihanet hükümetidir" derken bu gerçeğe işaret ediyordu. Ama, bilindiği gibi bu devrimci tez, dönemin tozu - dumana içinde kayboldu. Yerini, Türkiye toplumunu tümü ile etkisi altına alan uzlaşma ve teslimiyet politikasına terk etti.

İngiltere'nin, Yunan Hükümeti'ne verdiği desteğe ve hiç kuşku yok ki Yunan Genel Kurmay'ının savaş planlarına karşılık, Ankara Hükümeti, Musul ve Kerkük petrolerini İngilizlere sattı. Türk - Yunan savaşı da esas olarak, İngiliz emperyalizminin askıda kalan sorunlarının çözümüne yaradı. Savaşın faturası ise, Kürt, Rum ve Ermeni halklarına ödettirildi. Ege rumları yok oldular. Ermenistan tarih dışına atıldı. Ve Kürdistan parçalanıp sömürgeleştirildi.

Sömürgeleştirme döneminin kanlı direnişleri, Irak'ta, İngiliz emperyalizminin, Haşimi Monarşisi'ne verdiği destekle yok edilirken, Türkiye'de dünya tarihinin en kanlı jenosidleri yapıldı.

Kemalist Ankara Hükümeti, yalnızca Kürdistan'ı kan içinde dize getirerek işgal etmekle kalmadı, aynı zamanda Sovyet tarihçilerini de etkisi altına alan bir politikayı dünya düzeyinde yürürlüğe soktu. Bu gün Kürt tarihi ile ilgili belli başlı incelemelerin hareket noktası Kemalist tarihin tezleri üzerinde şekillenmiş durumdadır. Ve Kürtler, yalnızca bir Şeyh Said direnmesi ile ilgili olguları, nesnel temelleri üzerine oturabilmek için 60 yıldır sürdürdükleri mücadeleyi başarmış değillerdir.

Halklar kendi tarihlerini kendileri yaparlar denir. Doğrudur. Ama, tarihi, tarihçi yazar. Ve nasıl yazarsa, yıllar ve yıllar boyu öyle algılanır. Toplumun vijdanı buna göre şekillenir. İdeolojiler bu temelden hareket ederler. Y. Küçük, İnönü'de bir tek kurşun sıkılmadığını Genel Kurmay'ın belgeleriyle açıkladı. Ama, Türkiye halen I. ve II. İnönü Zaferleri'ni kutlar. Yunan Tarihinde ise konu ile ilgili herhangi bir iz yok!

Kürtler için durum gerçekten vahim. Kürtler adına hep başkaları konuşuyor. Kürdistan üzerinde pazarlıklar başka yerlerde yapılıyor. Bu gün neredeyse, Güney Kürdistan'daki Kürt hareketi, kimliksiz, hedefsiz bir duruma getirilmek isteniyor. Neredeyse, İran'ın hizmetinde, Irak'ın istilası için bir fedai grubu gibi görülmek, gösterilmek isteniyor. Buna inananların sayısı bir hayli fazla. İnanmak isteyenler ise daha fazla! Durumu saha kenarından izleyen ve "marksizm-leninizm'den, "proletarya enternasyonalizmi"nden bir merdiven yukarı çıkmamakta inat eden "proletaryanın öz örgütü" nün genel sekreterleri, MK ve PB üyeleri ise ortalarda görünmemektedirler. Onlar, emperyalist metropollerin gettolarında her gün yeniden bölünüp parçalanmış "öz örgüt"lerinin "çelik çekirdek"lerini saksılarda büyütme yöntemleri geliştirmekle meşguldürler.

Peki ya diğerleri nerededirler? Şu bizim, yazarlarımız, bilim adamlarımız, bağımsızlarımız, bağımlılarımız.. İşçilerimiz, köylülerimiz, öğretmenlerimiz, kimseyi bulamayınca gölgesini azarlayan eleştirmenlerimiz.. Ozanlarımız, ressamlarımız, sanatçılarımız... Gerçekten neredirler!?

Dünya Kürt halkının mücadelesini öğrenmek istiyor. Gerçi mutfaklarda gözyaşı dökerek de Kürt halkının acılarını paylaşılabilir, ama, onun mücadelesi kaçınılmaz biçimde maddi ve entellektüel katkılar istiyor.



Orhan KOTAN

GİRÊKÊN SIYASÎ -2-

Di kolonizekirina Kurdistanê ya navnetewî-navdewletî de alîkî ji Komara Tirkiye bû.

Îro jî, ku li ser Kurdistanê hesabên xwînî tînin kirin, Komara Tirkiye di navenda vê hesabê de ye.

Wek tete zanin, Lozan, ciyê bazar û parvekirinên emperyalîzmê bû. Li Lozanê Suriye û Iraq beşdar nebûn. Iraq kete li bin mandata Îngiltere û Suriye jî li bin mandata Fransayê. Gerandina Enqereyê bi her du dewletên emperyalîst ve di Konferansa Paris û Londrayê de li hev hatibû. Di Enternasyonal ya Komünist de nunerê Partiya Komünist ya Tirkiye (PKT) Orhan; "Gerandina Enqereyê jî 1921 an bi vir ve êdî gerandinek îxanetî ye" digot û bal û ramanan dikîşan ser vê rastiyê. Lê, wek tete zanin ev diîna şoreşgerî di wê dema tevlihev de wînda bû çû. Cihê xwe, ji politikayek teslimiyetî û ji lihevhatinê re, ku dîroka Tirkiye bi hemû awayî xist di bin tesîra xwe terikand.

Li hember piştgiyariya Îngiltereyê ji gerandina Yewnanîstan re û li hember plana şer ya Kurmayê Giştî ya Yewnanî, gerandina Enqere petrola Musul û kerkukê jî Îngilîzan re firot. Şerê Tirk - Yewnan jî di bingehê xwe de fêde xwe da ji bo çareserkirina pîrsa emperyalîzmê Îngiltere. Cirina şer jî gelê Kurd, Ermenî û Rum kişandin. Rûmên Ege'yê wînda bûn. Ermenîstan jî dîroka hate avêtin. Û Kurdistan hate perçekirin û kolonîzekirin.

Berxwedana bi xwîn di dema kolonîzekirinê li Iraqê de bi alîkariya emperyalîzmê Îngiltere ji Monarşê Haşim re hatin şikandin. Li Tirkiye jî jenosidên herî hov yê li dinê pêk hatin.

Gerandina Enqere ya Kemalîst bi tenê dagirkirina xwe ya bi xwîn pêk ne anî, wê di eynî wextî de, dîrokwanên Sowyetîstanê bi politîka xwe xiste bin tesîra xwe û vê politîka xwe jî dinê da pejirandin. Îro, lêkolînên berbiçav li ser dîroka Kurd li ser bingeha Kemalîzmê hatiye avakirin. Kurd bi xwe jî, hê di derheqê berxwedana Şêx Seîd de jî, ku 60 sal in ji bo pejirandina wê û derxistina bingehê wê ya rast tedişîn, biserneketine.

Dibêjin, gelan dîrokên xwe bi xwe çêdikin. Rast e. Lê dîrokê dîroknas dinivise. Û çawa binivise, bi salan wisa dimîne. Vicdana civat li gor vê şikil digre. İdeolojîyan li ser vê bingehê ava dibin. Yalçın Kuçuk, bi belgeyên Kurmayê Giştî îspat kir, ku li İnönü fişekê jî ne hatiye teqandin. Lê, Tirkiye hê jî serketinên İnönü ya yekem û duwem bi bir tîne. Di dîroka Yewnanî de jî li ser vê babetê şopek nîne.

Ji bo Kurd rewş gelek zîz e. Li ser navê Kurd tim û tim kesên din dipeyvin. Bazar li ser Kurdistanê li cihên din tete kirin. Îro hinekan dixwazin tevgera Kurd li Kurdistanê Başur bê huwiye û bê armanc bihilin. Li tevgera Kurd, di bin xizmeta İran de ji bo dagirkirina Iraqê wek komek fedai tî meze kirin. Yê ku bi vê yekê bawer in gelek in. Yê dixwazin bawer bikin bawer bikin jî hê zêdetir in?!... Sekreterên Giştî, endamên Komîta Navendî û Mekteba Siyasî yê "Rêxistinên bingeh yê proletaryayê", ku ji "enternasyonalîzmê proletarya" û ji "Marksîzm - Lenînîzm" gawek bi şun de navejin, li derveyî vê babetê nin û di holê de ji xwiya nabin. Ew, di getoyên metropolên emperyalîst de bi perçebûnên rojane yê "rêxistinên xwe yê bingeh" mijul dibin û serê xwe li ser çandina "dendikên xwe yê pola" diêşînin.

Baş e, gelo yê din li ku nin? kanî nivîskarên me, zanyarên me, kesên me yê serbixwe û girêdayî... Karker, gundî û mamoste yê me... Rexnewanên me, ku gava kes tune be, rexne li siya xwe digirin... Hozanên me û hunermendên me... Bi rastî ew li ku nin??? Begên me, dinê, hîni tîkoşîna gelê Kurd dixwaze. Her çiqas meriv dikare li malên xwe ji hêşiran bibarîne û tevî êşê gelê xwe jî be, lê, tîkoşîna vî gelî jî her tîştî berî kar û xebatên berbiçav û entellektuel divê.

KÜRTLERİN ULUSLARASI KURUMLAR DÜZEYİNDE İLK KAZANIMI

Kürt PEN'i kuruldu

PEN'a Kurd saz bû

Kürt halkı öldürülüyordu. Yüzlerce köy yerle bir edilmişti. Ülkenin zenginlikleri yok ediliyordu. Bu nedenle Kürt hareketi içinde bağımsız bir politik bir çizgi izleme eğilimi etkinlik kazanmaktaydı. Tam da böyle bir dönemde, Birand'ın deyimi ile *etkili Kürt grupları* TC'ye davetیه çıkarılmaktaydılar!

Birand'ın ifadesine göre, bu etkili Kürt grupları, TC'ye, "*Gerilla mücadelesini siz yapamazsınız, biz yaparız*" diyorlardı. Ama, bu gerilla mücadelesinin kime karşı yapılacağı bir soru işareti olarak askıda duruyordu. Bölgede zaten Kürt gerillaları hakimdi. Irak'ın etkinliğinin olmadığı da biliniyordu. Bu güçler eğer TC ile işbirliği yaparlarsa, gerilla mücadelesi kime karşı yapılacaktı? İran'a karşı mı?

Öyleyse, İran'ın Kürt gruplarına karşı açık bir tavrı vardı. Bu tavrın zaman, nerede, hangi gerekçe ile ortaya çıkmıştı. Yoksa sorun, yalnızca, savaşın sonra İran'ın Kürt bölgelerinde muhtemel tavrı üzerine mi oturtuluyordu? Yıllardan beri sıcak savaş içinde olan Kürt liderleri politikalarını varsayımlara göre mi belirlemekteydiler? Kürt liderleri, içinde, Kürt hareketini imha etme tehdidi taşıyan varsayımlara göre politika oluşturacak kadar hayali bir dünyada mı yaşıyorlardı. Yoksa, gene Mehmet Ali Birand'ın deyimi ile *son derece gerekli miydiler?*

Aynı günlerde, Bab-ı Ali'nin tipik çok bilmiş köşe yazarlarından Teoman Erel, Kürt liderleri ile alay eden bir yazı yazıyor ve diyor ki, "*Dağa düne kadar, Güney'i Vietnam'a çeviririz diyordunuz. Ne oldu? Hangi dağda kurt öldü? Yoksa, İran'la yaptığımız dans, umduğunuz sonucu vermedi mi?*"

Böylece, yıllarca gözlerinin önünde sürdürülen baskı ve zulmu, asimilasyon ve jenosid eylemlerini görmemek için bin dereden su getiren bu "*ilerici*", "*demokrat*" baylar, şimdi, kalemlerinin ucunu sivrialtıkçe sivirtmeye başlıyorlardı. Ve tabii beynin ince kıvrımlarına bile yerleşen şovenizm, bütün örtünmelere rağmen kendini açığa çıkarıyordu. Örneğin, bay Teoman Erel, kan içinde yüzen Kürt halkının en zor şartlarda mücadelesini sürdüren Kürt liderlerini küçümsemeyi, onlarla alay etmeyi marifet sayıyor ve bunun hemen araya da, devlete akıl verme işgüzarlığını sokuyordu. Erel'e göre, mesele ABD'nin, Tahran, Bağdat, Şam mihverinin olmasına karşı duyduğu endişe söz konusu idi.

ABD Türkiye'yi de bu kaosu içine sokmak istiyordu. Ama, zinhar Türkiye böyle bir hata yapmamalıydı. Ama, Bay Erel, Misak-ı Milli sınırları içinde 70 yıldır yerden yere vurularak kahredilen bir halkın bağımsızlık ve özgürlük haykırışlarını hesaba katmıyordu.

Özetle, Güney'de bir şeyler oluyordu. bu açık. Ama, etkili Kürt gruplarının TC ile işbirliğinin nesnel gerekçeleri ortaya çıkmış değildi. TC Güney Kürdistan'da siyasal güçleri imha politikasının en ısrarlı savunucusu ve gücü yettiğince uygulayıcısı idi. Bu bağlamda Birand açıklamağıdır: TC'ye davetیه çıkararak etkili Kürt grupları hangileridir. Belirlemeyi yapan liderler kimlerdir. Bunlar TC'den ne istemektedirler. ABD'nin Körfez'den saldırıya geçtiği şu günlerde TC'nin de Güney Kürdistan'a saldırısının gündeme dayandığı da göz önüne alınırsa, bu tür bir hareket, aynı zamanda kısırılmış kürt gerillalarını imhayı da getirmeyecek midir? Yoksa TC, topyekun bir politika değişimi ile Güney Kürdistan'da Kürtlerin varlığını tanıma ve buna yardımcı olma noktasına mı gelmiştir???



6-9 Nisan 1988 tarihleri arasında İngiltere'nin Kambriç kentinde toplanan PEN International'ın "Uluslararası Konferansı"nda gündem maddelerinden biri de "Kürt Pen"inin kurulmasıydı.

8 Nisan Cuma günü PEN uluslararası Sekreteri Alexander Blokh'un çağrısıyla, sürgünde yaşayan Kürt yazarları adına kürsüye gelen yazar gazeteci Hüseyin ERDEM, delegelere, PEN Enternasyonal'in bütünlüğü içinde bir Kürt PEN'inin kurulmasının önemini ve gerekçelerini anlatan bir konuşma yaptı. Erdem, delegeleri olumlu oy kullanmaya çağırırdı.

Hüseyin Erdem özetle şunları söyledi:

"Sevgili arkadaşlar...

Dünya yazarları!

Değişik halkların dil ve kültür temsilcileri!

İnsanlığın, doğrunun, hakkın, güzelliğin savunucuları...

Yazarlar karanlıklarda ışıklara benzer. İzin verin bize, halkımızın binlerce yıldır taşıdığı ışığı, bu karanlık dünyada sizinle birlikte taşıyalım... İzin verin bize, biz de dünya yazarlarının verdiği kavgada yer alalım.

İzin verin, yasak dilimizde, güzel kürtçemizde kitaplarımızı özgürce yayınlatalım. Çocuklarımız dilimizi öğrensinsinler, yaşatsınlar.

İzin verin, sizinle çalışalım. Yasak dilimizin rengini, kokusunu sizinle paylaşalım..."

Bu konuşmadan sonra PEN International'ın Sekreteri Alexander Blokh, Kürt PEN'inin kurulmasını oya sundu. Öneri salonda bulunanlarca coşkuyla kabul edildi. Karşı ve çekimser oy kullanılmadı.

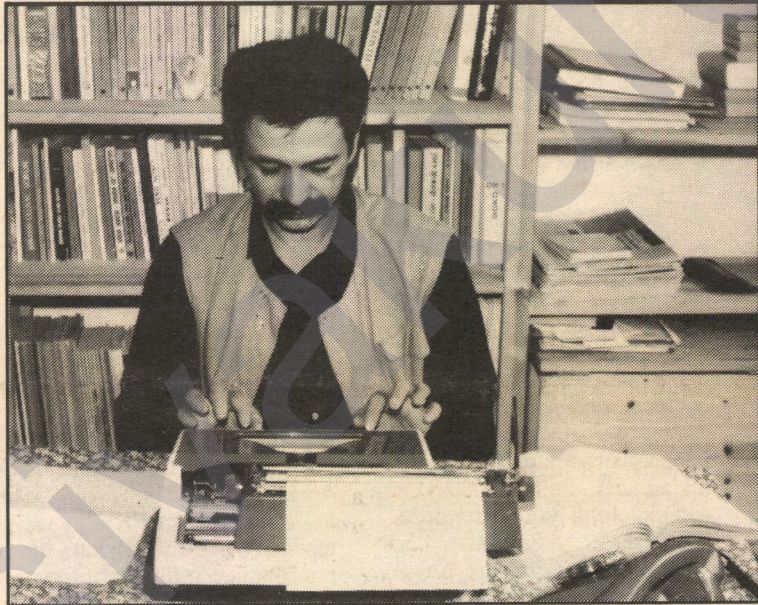
Oylamadan sonra, tüm katılanlar: "Kürt PEN'i aramıza hoş geldin" diyip sevinçlerini dile getirdiler.

Hüseyin Erdem, Kürt PEN'i adına yalnız sürgünde yaşayan Kürdistanlı sanatçılara değil, Kürdistan'da yaşayan diğer sanatçılara da üyelik çağrısında bulunacak. Kürt PEN'i, hangi dilde yapıp verirse versin, eğer o sanatçı kendisine Kürt diyorsa ve Kürt kimliğini gizlemiyorsa, Kürt PEN'ine üye olabilir.

Yazar Hüseyin Erdem'e göre, Kürt PEN'i, dünyanın neresinde olursa olsun, kendisini insanlığın kurtuluşu davasına adayın ve bu nedenle baskı altında bulunan tüm yazarlarla dayanışma içinde olacaktır. Yani, Kürt PEN'i, Arap, Acem ve Türk yazarlarını da bu anlamda tüm gücüyle destekleyecektir.

Köln'de ANK muhabirine yaptığı açıklamada H. Erdem şöyle konuştu: "Kürt PEN'i, Kürt halkının uluslararası kazandığı ilk kurumdur. Bu kurum, Kürdistan'ın tüm parçalarında ve sürgünde yaşayan Kürt yazarlarının ulusal simgesidir."

Hüseyin Erdem tüm Kürt yazarlarına şu çağrıda bulundu: "Kürdistan PEN Klubü'nün merkezi Köln'dedir. Ulaşamadığımız tüm Kürt yazarları, üyelik için aşağıdaki adrese baş vurabilirler."



Hüseyin Erdem Kürt PEN'inin ön çalışmalarını üstlendi

nere, de wek endam bipejirine. Li gor nivîskar Hüseyin Erdem, PEN'a Kurd li her derî dinyayê, bi hemû nivîskarên ku ji bo rizgarkirina mirovatî têdikoşin û ji ber vê dêşin re de di nav piştgiirtinê de be. Ango PEN'a Kurd de bi nivîskarên Ereb, Ecem û yên Tirk ji bi hemû qiwatên xwe ve piştgiirtî bike.

Hüseyin Erdem di hevpeywiına xwe ya bi nûçevanê ANK de li Kolnê wiha got:

"PEN'a Kurd, bidestxistinek navnetewî ya gelê Kurd cara yekemîn e. Ev bidestxistin, hemû perçeyên Kurdistanê û li derveyî welat simga netewî ya nivîskarên Kurd e..."

Hüseyin Erdem bang hemû nivîskarên Kurd kir û got: "Navenda PEN'a Kurdistan li Kolnê ye. Nivîskarên ku em nikarin xwe bigihin wên, dikarin danûstandinên xwe ji bo endameti navnişana jêrin bi kar binin."

ADRES • NAVNÎŞAN
C/O HÜSEYİN ERDEM
POSTFASCH 100785 • 5000 KÖLN 1 • B.R.D.

Yaşar GÜNDOĞDU

[17 NİSAN 1980 —]

17 NİSAN 1980'DE ANKARA EMNİYET SARAYI'NIN 8 NOLU HÜCRESİNDE BEYİNİ PARÇALANARAK KATLEDİLDİ. ANISI VE MÜCADELESİ YAŞAYACAK!

SENİ DÜŞÜNÜRKEN
SAVAŞ VE ZAFER DÜŞÜNECEĞİZ BİRAZ DA
VE SANCILI YÜREKLERİMİZ
FIRTINALARLA ÇALKALANACAK
SENİ DÜŞÜNÜRKEN HÜZÜNLÜ TÜRKÜLER SÖYLEMEYECEĞİZ, HAYIR
MARŞLARLA, DESTANLARLA GERİLEREK
GEREREK ALANDAN ALANA BAYRAKLARI
BAŞTAN AYAĞA
UMUTLA
SEVDAYLA
VE ÖFKEYLE ÇOĞALACAĞIZ BİRAZ DA...

RIZGARİ AVRUPA SEKRETERLİĞİ

Nusaybin'de ne oldu?!

- Öldürülenlerden biri 13, diğeri 14 yaşında iki çocuk!
- PKK'nın en sorumlu kişisi olarak Sekreter A. Öcalan, 1987 yılında meydana gelen olayların sorumluluğunu örgüt içi muhalefete yükliyor.
- Çok başlı bir duruma gelen PKK'da, A. Öcalan'a göre hem içerde ve hem de Avrupa'da yeni liderler ortaya çıkmış!

"Güvenlik Kuvvetleri ile çatışmaya girdikleri" gerekçesi ile öldürüldükleri açıklanan 20 kişiden, yalnızca 13'nün kimliklerinin belirlenmesi kuşkuyla karşılandı.

Bu 13 kişi arasında biri 13 ve diğeri de 14 yaşında iki çocuk bulunuyor.

Nevaf Yıldırım Nusaybin, Çelikköy 1975 doğumlu, Abdülbaki Altog ise Mardin, Nusaybin 1974 doğumlu.

Öldürülenlerin yaş ortalaması 21. Meslekleri belli değil. Mardin yöresindeki tüm faili meçhul cinayetler ve eylemler bu insanların üstüne yüklendi. 20 kişinin öldürüldüğü söylenmesine rağmen, yetkililerin basına dağıttıkları fotoğraflarda yalnızca 4 kişi görülebilmekte. PKK'nın olay ile ilgili açıklaması yok. Tunceli'de dağıtılan bir bildiriye, öldürülen 20 kişiden 7'sinin örgüt üyesi olduğu, diğerlerinin ise "Köy Korucusu" olduğu iddia edildi.

Olayla ilgili olarak bölgede bir süreden beri araştırma yapan ANK muhabirleri, diğer bütün olaylarda olduğu gibi bu olayda da, bir ihbar üzerine Nusaybin'in Kilisedüzü bölgesine giden askerlerle bölgede bir çatışma olduğunu doğruladılar. İhbarın, Suriye polis örgütü Muheberat içinde çift yanlı oynayan ajanlardan kaynaklandığı ise, bölge halkının genel kanısı. İhbarın yanlış değerlendirildiği ve sivil halktan insanların öldürüldüğü çatışma, ilk resmi haberlerden sonra gizli tutuldu ve basının resim çekmesine izin verilmedi.

Konu ilgili Kürt siyasi çevrelerinde ise yapılan yorumlar bir hayli farklıydı. Çok başlı hale gelen PKK'daki iç hesaplaşmanın, örgütü çöküşe götürdüğü iddia ediliyordu. Bir süreden beri PKK

sekretiri A. Öcalan'ın örgüt içinde muhalefet edenlere karşı açık bir mücadele sürdürdüğü biliniyor. Bu mücadeleyi sürdürürken, son olayları da eleştiren A. Öcalan'ın 1987 yılı içinde meydana gelen olayların sorumluluğundan da kurtulma gayreti içinde olduğu görülüyordu. Öcalan, III. Kongreden sonra, Avrupa ve ülkeye gidenlerin "Ağavari" yönlemlerle hareket ettiklerini iddia ediyordu. Bu iddiaya göre onlar, 1987 Newroz'ları ile Hakkari ve Mardin olaylarının sorumluları ve suçluları sayılmaktaydılar.

A. Öcalan, "Biz, kitlelere sağlıklı yaklaşım derken, onlar, kitleleri hedefleyip, onları analardan doğduklarına pişman etmek için her şeyi yapmaktadır" diyor ve ekliyordu: "Sözümüne, ülkede pratik önderliğe soyunulmuştur. Ancak zemine adım atar atmaz, en kaba ve ağavari metodlar ve TC'nin dayattığı bastırma yöntemleri içiçe geçirilerek kadroların üzerine bir balta sallanmıştır."

Muhalefetin "Yatağa düşürmedik tek kişi bırakmayacağız" dediğini de belirten A. Öcalan, böylece, yüzlerce kişinin ölümü ve bir o kadarının da yaralanması ile beraber, binlerce kişinin tutuklanması ilgili olguları biraz daha karanlık hale getiriyordu.

A. Öcalan'a göre, bunlar, "Saygısız ve üslupsuzdurlar. Sokakta yürümeye dahi becerememektedirler. Toplumda nasıl konuşulacağını, insanlara nasıl hitap edileceğini bilmemektedirler. İnsan insan yapan değerlere ters bakmakta ve ters göstermekte usuzdurlar. Bir gün içinde püreyi deve yapmaktadır. Pire için yorgan yakmakta, evi yangın yerine çevirmektedirler"

Örgüt içi muhalefet ile ilgili olarak "Gerekirse dünyayı bunların başına yıkımdan çekinmeyece-

ğiz!" diyen PKK'nın bu en yetkili ve en sorumlu kişisinin belirlemeleri ile Nusaybin olayları arasında bir bağlantı olduğu kanısında olan siyasi çevreler, çok başlı bir duruma gelen PKK'nın Suriye polis örgütü içinde çift yanlı oynayan ajanlar tarafından sınırda provakatif olaylara itildiğini iddia etmekte.

TC yetkililerinin, olayı hemen örtbas etmeleri de bu karanlık ilişkinin ortaya çıkmasından duyulan endişelere bağlanmaktadır. Arada, öldürülen devrimciler ve siviller ise, başında "Hain, Terörist, Eşkiya" gibi suç lamalarla mahkum edilerek politikanın gündeminden düşürülmektedir.

Kürdistan Press'in baskıya gireceği şu saatlerde ANK'nin telexine ardarda gelen haberler, sayıları 70'in üzerinde bulunan bir grup militanın Şırnak ve Pervari ilçeleri arasında bulunan Dereler köyüne bağlı Dedeören mezarı yakınlarında komandolarla dün (18 Nisan) öğleden bu yana silahlı çatışma içinde bulduklarını; akşam saatlerinde yoğun yağmurdan da istifade ederek izlerini kaybettirdiklerini bildiriyorlardı.

Diyarbakir Askeri Hastanesinde tedavi altına alınan bir astsubay ile bir er ölmüş ve bölgeye Fransız yapısı PUMA helikopterleri ile Özel Hareket Timleri'nin indirilmiş.

TBMM gündemine Kürtçe serbest bırakılın tartışmasının dayatıldığı, ABD'nin İran'ı doğrudan hedef alarak saldırıya geçtiği ve TC'nin Güney sınırlarına yoğun biçimde asker sevkettiği, Birand'ın ifadesine göre etkili Kürt gruplarının TC'ye mesajlar gönderdiği(!) bu nazik günlerde, 8 yıllık muhaceretin kokmuş değerlerinin baskısı altında "dünyayı, örgüt içi muhalefetin başına yıkmakla" meşgul olan PKK merkezinin, tepeden tırnağa silahlı katil bir ordunun önünde militanlarını başsız bıraktığı ise Kürt hareketinin ne tür belalılarla boğazlaşmak zorunda olduğunu somut bir göstergesi sayılmakta.

Kuşatılan ve katledileceklerine kesin gözü ile bakılan dağdaki insanlarla devrimci bir dayanışma içine girecek güçlerin, ne metropolde ve ne de Kürdistan'da ortada görülmesi ise sürecin en hazin yanı.

KÜRT HALKININ DOSTLARI KİMLERDİR VE KÜRTLERE KARŞI NASIL MÜCADELE EDERLER?

"Dünya üzerinde bir yeri olmak isteyen her millet çarpışmalıdır"
N. Dersimi • Gençliğe Hitap

Kürtlerin düşmanları sürekli belirtildiği üzere bellidir: Sömürgecilik, Emperyalizm vb., vb.. Peki ya dostları kimlerdir? Rivayete göre bu da bellidir: İlerici güçler, Sosyalistler, Solcular vb. Kürt halkının düşmanları üzerlerine düşenleri çok iyi yerine getiriyor; dostları olması gerekenler, bu dostluğu en ufak bir çap da bile ciddi bir zemine oturtmamışlardır. Üstelik, çoğu zaman düşmanın işini kolaylaştırma eylemi içinde olmuşlardır.

Teori de bile yeterli dostluk ilişkisi yaratmaktan uzak bu 'güç'ler pratik olarak hala sıfır noktasına ulaşabilme çabası içerisinde. Her hata, yanlış ve vurdumduymazlık bir takım bahanelerle geçiştirilirken; sefil bir durumda seyreden sözümona bu 'taktiksel' "dost"lar, gösterdikleri konumun çok altında olduklarını gizlemek için, işin felsefi - idealist yanını, materyalist - determinizm diye öne sürmekten de geri kalmazlar. Bir bildiri veya dergi basıp dağıtma dışında, örgütsel olarak en sıradan dernek düzeyinin pratiği altında duran bu 'güç'ler, özünde dost aramaya muhtaçtırlar. Kimseye dayanacak takatları yoktur. Evcilik oynayan çocuklar gibidirler, çabuk darılırlar. Bu dargınlığın hıncı, sözde yaptıkları dayanışmayı da bazen geri almalarına neden olabilir. Kürt halkına dost görünüp, pratiğiyle düşmandan ayırdedilmesi gereken bir sürü 'güç', Kürt lafını bile duymaya tahammüllü değildir. Geçmiş dönemden günümüze, pratik, bu yönde işledi. Burjuvazinin bile kürt sorununu 'tartıştığı' bu dönem, "sol" hala teorik düzeyde destekçidir. Bu eksik - aksak teorik değerimler bile Kürt ögesinin mücadelesi sonucudur.

Yeni bir paragraf açmak gerekiyor öyleyse: Kürt ögesi geçmiş dönem de olduğu gibi gelecek dönemde de, gerek burjuvazinin ve gerek kendisine dost olduğunu iddia edenlerin kafasına vura vura kendi meselesini tartışacaktır. Bu yeterli değildir. Esas gerekli ve önemli olan ise gelecek zamanın içindedir; Kürt ögesi, kendisini çok özgür ve bağımsız bir düşünceyle donatacak ve dost görünen güçlerle bile arasına kalın bir çizgi çekecektir. Böylesi bir saflaşma Kürtlerin kendilerini tanımasına ve kendi güçlerinin diğer güçlerden kesinkes ayırabilmesine hizmet edecektir. Yapacak süs kurumların yerini, öz - güç esinli kurumlar alacaktır. Dostluksa doğru dostluk.. Dost, düşmandan ayrılacaktır. Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi karşıtları, ezeli dost görünen, Kürt milli hareketlerine kendi burjuvazisinden bile fazla kin duyan ve Kürt tarihinde olumlu her şeyi karalamaya çalışan, resmi ağzıyla Kemalist solcular tarihin kara sayfalarında ışık aramaya çalışacaklardır. Kendi burjuvalarının savunusunu üstlenerek.

İşin daha önemli yanı ise; dost ve düşman kavramlarının içerik olarak yerli yerine oturtulması ve esas dostluğun "öz-güç" - Kürdistanî bir oluşum- yaratmaktan geçtiğini bilince çıkartmaktır. Böylesi bir oluşum, gerçek dost olanlarla, kadim düşmanları birbirinden ayırmaya hizmet edecektir. Kürdistan'da ulusal bir oluşum bütün ilerici güç ve ulusal hedefle çelişmeyenleri içine alır. Böylesi bir durum Kürt halkının gerçek dostlarını da sevindirecektir. Özellikle, Marksist ve Enternasyonalist ve Porletarya diktatörlüğünden yana olduğunu vaaz edenler, eğer bu konuda bir nebze olsun samimi iseler, Kürt ve Kürdistan'ın kurtuluşunun sonuca ulaşması için her türlü desteği verir ve kendi çıkarlarıyla çelişen bir durumun olmayacağını teoriye çıkarırlar.

Son olarak, Kürt ve Kürdistanî güç ve bireyler olayın içinden dışa bakmak zorundadırlar. Kürt halkının en önemli dostları, ulusal kurtuluşun, ulusal kurtuluşçu çözümünü programlayabilen ve bu çözümün maddesel realizasyonunun becerisi yönünde adım atan Kürt mücadelecilerdir. Bunun aksi hiç bir yere vardırılmaz, vardırılmaz da. Öyleyse işleri tersinden düzünü döndürmek gerekiyor. Egemen ulus solunun şöven "sosyalizm" ine kuyruk olmak şerefli bir uğraşı değildir. Kürt halkının dostluğundan, Kürtlere karşı duruma geçmekten kurtulmak gerekiyor. Bırakalım o görevi ezeli kin duyan gönüllü düşmanlar ve uşakları yapsın. Bizim yapacak çok daha önemli görevlerimiz var. "Uzun tarihimiz boyunca, hiç bir kuvvet bize mağlubiyet ilan yapırılmamıştır... Kürt alını, Kürt yurdunun haşmetli zirveleri gibi, daima yüksek kalmış ve hiç bir fatihin önünde eğilmemiştir. Kürt hayatîyetinin hakikatı, bugünün de şaşmaz hakikatıdır. Çünkü, Kürt ölüm kalım cidalını terketmemiş, mağlubiyet itirafında bulunmamış, dünya milletleri saflarından silinmemeye karar vermiş, yaşamak isteyen ve yaşamak için ölmesini bilen bir millettir"(Nuri Dersimi, Gençliğe Hitap)

A. Dikili

REKORA ROJHILATA NAVÎN

Afirandina çekên kimyevî li Iraqê.

Li gor kovara "JANES", ku li Îngiltere çap dibe; di afirandina çekên kimyevî de di rojhilata navîn de Iraq bûye hêzekî mezin.

Li gor vê kovarê, di van rojên dawî de bi karanîna van çekên bêhtirî 1000(ç) kesên siwîl (medenî) yê İranî hatine kuştin û li dora 7000 jî birîndar bûne.

Herwisa li gor nivîsandineke din ya hejmara dawî ya vê kovarê Iraqê afirandina gaza kimyevî "sarîn" ku bixwe xetera mirinê zêde kiriye.

Li Iraqê, navendiya lêkolîna zanistiyê ya gaza sarîn diafirîne, ji xwe berê jî li wê dê gaza Tabun dihate afirandin, li Başurrohilatê Bexdayê dimîne. Piştî bikaranîna gaza "Sarîn" di nava du deqîqan de tesîra xwe ya mirinê dide. Li aliyê din jî, du karxanên din ku bi kapasîteki gelek fireh maddeyên kimyevî diafirînin di Bakur-rojawaya Iraqê de li bajarê Sammara û Al-Fellujahê de hene.

Li gor dazanînen çavkaniyên dîplomatîk yê Bexda û herweha welatên Ereban Iraq, mehê 60 ton gaza MAUTARDE, 4 ton TABUN û 4 ton jî SARÎN çêdike.

Ger mirov ewlebûna oan hejmaran bide ber çavan, Iraq niha di rojhilata navîn de di afirandina çekên kimyevî de bûye hêzekî mezin û girîng. Piştê Iraqê di vî warî de Suriye dibe yê duwemîn.

Vergerandin ji Frensî bo tirkî:
T.DEMİNER

Ev nivîs ji rojnameya Swêsrî "Le COURRIER" hatiye wergirtin 15.2.1988.

(*) Ev hejmar berê Jenosida Helebçe, Sergelu-Bergelu û Qeredax hatiye nivîsin.

Kirve Kalender • Paris

“Bize verilen programı uyguladık!”

□“Türkiye’de var olan ve halen ortadan kalkmamış bulunan o konudaki hassasiyetler sürüyor. Bunu öğretmen hareketinin dışında aramak lazım”

□“Anamlı olan ulusal sorunun asıl sahipleri tarafından savunulması değildir. Bu doğaldır. Asıl önemli olan ezilen ulusa karşı politikalara karşı çıkan ezen ulustan insanların tavrıdır!”

TÖB-DER geçtiğimiz günlerde İsveç’in başkenti Stockholm’da 200’e yakın öğretmenini katıldığı bir toplantı düzenledi. Toplantıda hazır bulunan TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu ile, toplantı eresinde görüştük:

□ Sayın Gazioğlu, toplantınızda üzerinde en çok tartışılan konulardan birini Öğretmen Hareketi içinde Kürt sorununa bakış oluşturdu. Bu neyin ifadesidir. Sorunun kendini dayatması mı, yoksa öğretmen hareketi içinde bir bilinç sıçraması mı?

□□□ Bu sorun yalnız eğitime yansıyan yanlarıyla doğal olarak tartışıldı. Bu tartışma yeni yapılmadı. Bu anlamda yeni bir olay değil. Bu tartışma geçmişte de yapılmıştı. Ve TÖB-DER’in hem çalışma programlarına, hem de TÖB-DER’in düzenlediği eğitim kurultayı kararlarına, eğitim yanıyla yansımış bir olaydır. Çünkü tartışmalarda bunun üzerine dile getirilen görüşler TÖB-DER’e ilişkin. TÖB-DER’in bu konuda eksikliği tamamlama biçiminde olmamıştır. Bu konuda TÖB-DER’e kimse eleştiri getirmemiştir. Ancak, yeni bir öğretmen hareketinin derlenip toplanması aşamasında acaba bu konu nasıl yansımaktadır, ele alınacaktır endişeleri dile getirilmiştir. Ben bu konuda öğretmen hareketinin tabanının geçmişte varmış olduğu aşamanın gerisine düşeceği endişesini taşıyorum. Ve endişesini dile getiren arkadaşların da endişelerini katılmıyorum.

□ Cumhuriyet’le birlikte öğretmenler Kemalizmin taşıyıcıları olma işlevi yüklenmiştir. Bu ilk öğretmen derneklerinden, Köy Enstitülerine ve TÖS’e kadar benimsenen bir işlev olmuştur. Hatta, bunu kabul edip etmemek ilericiliğin ölçütü olmuştur. TÖB-DER içinde bu geleneği farkedip yıkmaya yönünde bir çaba var mıydı?

□□□ Demokratik öğretmen hareketi sınıf mücadelesinin dışında olmuyor, gelişiyor. Ona koşut, onunla birlikte gelişiyor. Dolayısıyla öğretmenlerin bilinç düzeyi de toplumsal gelişmeyle birlikte yükseliyor. Ayrıca, öğretmenlerin aydın karakterli oluşu, kitapla haşır-neşir oluşu, belki de toplumda en erken gelişmelerden etkilenen kesim oluyor. Dolayısıyla, bu, bence doğal bir akıştır. Öğretmen hareketi içindeki sınıf bilinçli öğretmenlerin sayısının artmış olmasının, nicel varlığının artmış olmasının belli bir dönemde nitel sıçramayla dönüşmüş olması tarzında izah edilmelidir. Yoksa, bir ideolojik savaş sorunu biçiminde gelişmemiştir. Kaldı ki, demokratik öğretmen hareketinin içinde Kemalist ideolojiyi benimseyen eğilimler vardır. Onun, öğretmen hareketinin genel karakteri anti-emperyalist, anti-faşist, anti-sovenist oluşudur. Bugün varılan nokta itibarı ile söylesek, bunu salt bir ideolojik konunun, bir başka ideoloji ile çatışmasıyla varılan bir nokta olarak görmemek lazım. Genel olarak bir gelişmenin ürünüdür ve bugün vardığı aşamada hiç de azımsanılacak bir nokta değildir.

□ Dünün önemli tartışma konularından biri de anadilde eğitim sorunu idi. Yabancı ülkelerde yaşayan 3 milyon Türkü ilgilendirme bağlamında tartışıldı bu. TÖB—DER, Türkiye Kürdistanı’nda 15 milyona yaklaşan nüfusu ile, bırakalım anadilde eğitimi, analarıyla kendi dilinde konuşması bile yasaklanan insanlar için ne düşünmüştü? Bu sorunu ele alıp tartıştı mı? Bunun gündelmesi için bir programı var mıydı?

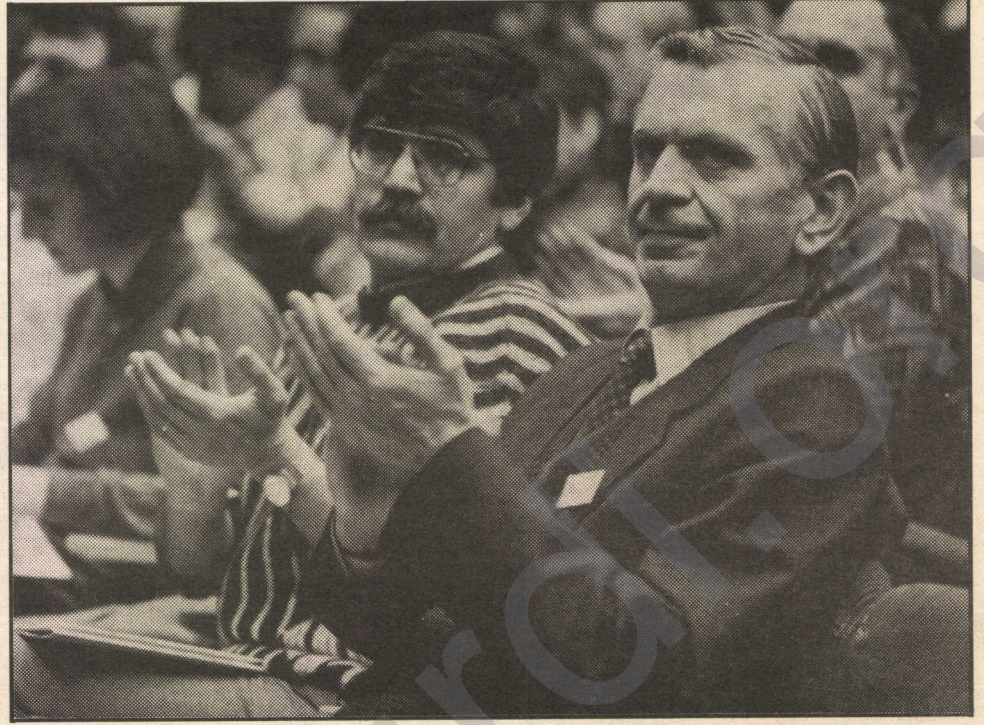
□□□ Bizim yönetime geldiğimiz 1976 TÖB—DER Kurultayı’nı hatırlıyorum. Orada yönetime aday gruplar çeşitli program

taslakları sunmuşlardı kongreye ve genel olarak dünya görüşlerini açıklamışlardı. Kongrede komisyonlar bu önerileri karar tasarıları haline getirmişlerdi. Tasarılar ulusal sorunun eğitime yansıyan bölümleri de yer alıyordu. Bunlar kongre üyelerinin oybirliği ile kabul ettikleri kararlar haline döndü. Sonuç olarak seçim yapıldı ve bizim de içinde bulunduğumuz bir yönetim seçildi. Kurultay bizi seçerken, elimize bir de program taslağı verdi. Biz o program çerçevesinde iş yaptık.

Bunu, bunun için anlatmak istiyorum: Konu yeni değildir. TÖB—DER’in programına, çalışmalarına ve tüm eylemlerine girmiştir. Ve eğer hatırlanırsa, TÖB—DER’i kapatan askeri mahkemenin gerekçelerinden biri de buydu, yani bölücülük yapmak. Elbette TÖB—DER’in kendi alanına giren böylesi bir konuyu seslendirmesi kadar doğal bir şey yoktu. Bunun devrimcilikle falan ilgisi de yoktur. Fakat o dönem Türkiye’de var olan ve halen katı bir biçimde süren bu konudaki hassasiyetler ortadan kalkmış değil. Bunu, öğretmen hareketi dışında aramak lazım. Dolayısıyla konu yeni değil. TÖB—DER bu konu ile ilgili başarılı bir sınaı vermiştir. Bu nedenle kimsenin TÖB—DER programlarına bir eleştirisi olamaz. Mesele, gelecekte bunun nasıl ele alınacağı meselesidir. Daha açık söyleyeyim: biz geçmişte herkesin anadilinden, hiç olmazsa ilk öğretimi kendi anadilinden görmesini ısrarlı bir şekilde savunduk. Bu yüzden mahkemelere verdik. Ceza giyenlerimiz oldu. Ama, bu mesele yasaklarla halledilecek bir meseler değildi. Dünyadaki örneklerine bakıyoruz, hiçbir dil ve kültür ceza yasakları ile yasaklanamaz. Türkiye’de de anadili türkçe olmayan milyonlarca insan yaşıyor, bu insanlara “sen anadilini unut, konuşma; çocuğuna anadilini öğretme” diyemezsin. Bilim adamlarının araştırmaları var. Diyolar ki, eğer bin insan ana dilinde eğitim görmez ise, ne kadar iyi eğitim şartlarında yetiştirilirse yetiştirilsin, yeteneklerinin varabileceği noktaya varmaz. Çünkü, eğitim ailede başlar. Dil, düşüncenin ifade aracı olmakla beraber, düşüncenin gelişmesine de hizmet eder. En çok karşı olduğumuz konu şu yöle bir toparlarsak - ben bunu zamanın başbakanı Ecevit’e de başkalarının huzurunda açıkça söyledim - bir çocuk düşünelim. Bunun anadili kürtçe olsun. Bu çocuk 7 - 8 yaşlarında ilkokula başlıyor. Bu yaşa kadar kürtçe ile beslenip gelişiyor. Bir başka çocuk daha düşünelim, türk çocuğu olsun. Bu da aynı yaşlara kadar kendi dili ile beslenip şkillensin. Okula başladığında bu iki çocuk aynı sınıfa veriliyor ve başarılarına da bildiği tek dil türkçe olan bir öğretmen dikiliyor. Bu iki çocuk türkçe bakımından eşit değil. Biri 8, diğeri 0. Türkçe ile eğittiğin zaman nasıl olur da bu ikisi eşit şartlarda yarışıyorlar diyebilirsiniz. Bir yarış düşün, biri 0 metrede, diğeri 800... Ve biz hadi diyoruz, kim kimi geçecek!

Biz bu uygulamaya dün de karşı çıktık, bu gün de karşı çıkıyoruz, yarın da karşı çıkacağız.

□ Son bir soru daha sormak istiyorum; ulusal sömürünün olduğu ülkelere baktığımız zaman, orada ki örgütlenmelerin mesleki, sendikal, siyasal vb. duyarlılığı, başka bir ülkenin ulusal sorununa gösterdiği ölçüde değil. Yani merkezden uzaklaştıkça duyarlılık artıyor. Örneğin, İngiltere’deki öğretmen hareketi Bask’lara destek verirken, İrlandalılara kayıtsız kalabiliyor. Ya da İspanya yol öğretmen hareketi İrlandalılara, Bask-



Gültekin Gazioğlu: “Anadilde eğitimi her zaman savunduk. Savunmaya devam edeceğiz”

Daha açık, daha kararlı

Ulusların kendi kaderini tayini sözkonusu olduğunda, ezen ulusun insanların duyarlılığı merkezden uzaklaştıkça artıyor. Bir bakıyoruz Vietnam Kurtuluş Savaşı, liberalinden komünistine kadar bütün Fransızların desteğini alıyor. Ama, aynı duyarlılığın Cezayir sorunda gösterilmesi bir yana, kendi emperyalizmine bir destek var. Toprakları her ulustan ilericinin kanıyla sulanmış İspanyollar, en hafif deyimle BASK sorununa kayıtsız kalıyor. Basklıların bağımsızlığını savunan İngiliz devrimcilerinin tutumu, İrlanda söz konusu olduğunda içler acısı.

Bu örnekleri çoğaltmak mümkün. Türkiyeli devrimciler açısından da durum aynı. Cezayir, Vietnam, Filistin, Angola sorunlarında son derece duyarlı davranan insanlarda, içiçe yaşadıkları Kürtler için aynı duyarlılığı görmek mümkün değil. İçinde yaşadığı çağ ulusal kurtuluş savaşları çağı olarak değerlendirip, solcu bir geleneğin oluşmasında emeği geçmiş, Yunan ulusunun kurtuluşu için silaha sarılmakta tereddüt etmemiş Türkiyeli bir devrimci, Kürt sorunu söz konusu olduğunda şöyle diyebiliyor: “Ulusal kurtuluş savaşı vermiş bir ordunun, doğudaki hatalarını abartarak tavrı alma eğiliminde olan arkadaşlar var. Bu yanlış bir tutum. Bunları aile içi çatışma olarak yorumlamak gerekir”

Türkiyeli devrimciler Kürt ulusunun kurtuluşu sorununu uzun yıllar doğu sorunu olarak telafuz etmiştir. Aslında bu, iktidarın doğunun geri kalmışlığı ve kalkındırılması gerektiği söylenminden farklı değil. Türkiyeli devrimcilerin bunu görmesi gerek. Kendi egemen güçleri tarafından ezilen bir ulusa karşı görevlerini yerine getirmek istiyorlarsa dürüst olmalıdırlar. Bu konuda evrensel bir zaafın tartışılması da olacaktır. Bununla biz İrlanda sorununu, İrlandalıların kalkındırılması ve işsizlik sorununun çözülmesi olarak gören İngiliz devrimcilerinin tutumunu da tartışacağız. Bu tartışma bir bilinç sıçramasına yol açacaktır.

Yaptığım röportajlarda bu soruna ilişkin verilen cevaplar da bir samimiyetsizlik var. (Buna bir istisna Kemal Uzun diyebilirim)

Şöyle ki, bir çok insan bu konuda Türk solunun tutarsızlığını görmezlikten geliyor. En iyisiyle bu tutarsızlığı Türkiye’nin siyasal koşullarının zorluğuna bağlıyor. Ben buna inanmıyorum. Siyasal iktidara karşı savaşımında yüzlerce şehit vermiş, akıl almaz işkencelere maruz kalmış, zindanlara doldurulmuş insanların ülkesinde, bu sorunda siyasal koşullar nasıl suskunluğun temeli olur.

Demokrasi savaşımında tutarlı davranmak istiyorsak, artık bu tavrı bırakmalıyız. Kişisel ilişkilerimizden, toplumsal boyutlarına kadar, bu konudaki ikiyüzlülüğü açığa çıkaran ve tartışan bir tavrı benimsemeliyiz.

Göçmen AHMED

lardan daha duyarlı; Fransız Komünistleri Vietnamlıları destekliyor, Cezayir’i görmezlikten geliyor! Ben, Kürdistan sorununda, Türkiyeli ilericiler açısından aynı durumun geçerli olduğunu düşünüyorum. Ne dersiniz?

□□□ Olabilir. Çok doğaldır. Milliyetçiliğin egemen olduğu, milliyetçilik ideolojisinin devlet ideolojisi olarak yürürlükte bulunduğu ülkelerde -ki bunların sayısı bir hayli kabarıktır ve Türkiye de bunların içindedir- doğaldır. Türkiye’de bu durum sovenizme varan bir ideolojik dayatma biçiminde sürdürülmektedir. Milliyetçilik tortularını her yerde görmek mümkün. Bu konuda da görmek mümkün. Vardır bizde böyle birşey. Ama, meselenin bu yanını görürken, şu yanını görmezden gelmek ol-

maz: Türkiye’de bu gün ulusal sorunu savunan sadece ulusal soruna sahip olanlar değildir. Bunu görmediğimiz taktirde, temel bir yanlışlık yapmış oluruz. Ve herhalde anlamlı olan, ulusal sorunun asıl sahiplerinin savunması değildir. O doğal bir savunmadır. Haklıdır. Asıl alkışlanması gerekli olan ise, ezilen ulusa karşı uygulanan politikalara karşı çıkan ezen ulustan insanların hareketleridir.

Gelecek sayıda:

Kemal UZUN ne düşünüyor?

TÖB—DER Eğitim Kurultaylarında “Halklar Tasarısı” ile ilgili çalışmalara katılan öğretmen arkadaşlar, gözlemlerinizi yazmayı düşünmüyor musunuz? Yazılarınızı bekliyoruz.

“Sovyetler Ortadoğu’da gerçek dostlarını bulmuş değiller!”

YNK Genel sekreteri Celal Talabani ile yaptığımız röportajın diğer bölümleri geçtiğimiz sayılarda yayınlanmıştı. Bu sayıda, C. Talabani'nin görüşlerinin geri kalan bölümünü veriyoruz.

★

□□ 1984 yılında Türkler bizimle Irak yetkilileri arasında devam eden otonomi görüşmelerine müdahale ettiler. Onlar, “Eğer Yekiti’ye otonomi verirsiniz” diyorlardı, “Yekiti, dost olduğu Türkiye Kürdistanı’ndaki güçleri kışkırtır, onları teşvik eder, güçlendirir. Bu da bir Kürt devletinin kurulmasını getirebilir”

ABD’nin Tahran Elçiliği’nde yakalanan belgelerden oluşan kitapların - sanırım iki bölümü Kürdistan’la ilgiliydi - 31 ve 32. ciltlerini okursanız görebilirsiniz. Bu kitaplarda yer alan oldukça önemli bir konu var. Konu, İran ya da Irak Kürdistanı’na otonomi verilmesi durumunda Türk siyasetini yansıtır.

O dönemde ABD Dışişleri Bakan Yardımcılarından Newman, ABD’nin İstanbul, Ankara, Bağdat ve Tahran elçiliklerine birer telgraf çekerek Elekdağ için...

□ Şükür Elekdağ mı?

□□ Evet.. Newman şunları yazıyor: “Türk elçisi Elekdağ bana, ‘Ankara’dan emir aldım, çok önemli bir konu hakkında sizinle görüşmemiz lazım’ dedi; Şükür Elekdağ geldi. Ben kendisine hoşgeldin dedim. Oturduk. Bana bazı sorular sordu. Sorulardan biri şuydu: ‘ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü son konuşmasında İran’ın bütünlüğüne değinmedi, acaba ABD’nin Kürt sorunu konusundaki görüşlerinde bir değişim mi var?’ Ben, hayır dedim. Biz İran’ın bütünlüğünden yanayız. İran’ın bölünmesini onaylamayız. Kürt sorunu ile ilgili olarak da bu sorunun İran’ın iç sorunu olduğunu belirttim.

Bunun üzerine Elekdağ, neşelendi. Ben de ona konuyu nasıl değerlendirdiğini sordum. Bana ‘korkuyorsun’ dedi. ‘Eğer İran’da Kürtler bir otonomi alacak olurlarsa, bu bağımsız bir Kürt devleti için bir temel olabilir’

Ben, bundan yana olmadığımızı belirttim. Bunun üzerine Elekdağ heyecanlanarak, başka sorunları tartışmak için geldiğini bile unutup benden kalkmak için izin istedi ve hemen gitti.

Ben, Elekdağ’ın ziyaretinin bu davranışı nedeni ile yalnızca Kürtlerle ilgili bilgi almak olduğunu anladım.”

□ Görüşme İran Devrimi döneminde mi olmuş.

□□ Evet. İran Kürdistan’ı Kürtlerin eline geçtiği dönemde. Benim anlatmak istediğim Türk Hükümeti otonom bir Kürdistan’ın, Irak’ta, İran’da veya başka bir yerde oluşmasından çok korkuyor. Irak’ta oluşacak otonominin, Türkiye’yi direkt olarak etkileyeceğini çok iyi biliyorlar. Bu nedenle

korkmakta haklıdır. Irak’ta otonominin oluşması demek, Türkiye Kürdistanı’nın kurtuluşu için sağlam bir temel atılması demektir. Türkiye bu nedenle bizim Irak ile yaptığımız otonomi görüşmelerine karşı çıktı. ABD ise, Sovyetlerin otonomi görüşmelerinden yana olması nedeni ile bu görüşmelere karşı çıkıyordu. İzvestiya otonomi görüşmeleri ile ilgili bir yazı yayınlamış ve “Görüşmeler olumlu bir adımdır” diye yorum yapmıştı. SSCB’nin Bağdat elçisi de Irak yetkililerine “Kürtlerle bir sonuca varmanız yararlıdır” diye görüş belirtmişti.

Fransa görüşmelere karşı değildi. Fransız elçisi, Irak yetkililerine “Kürtlerle anlaşın” demişti.

ABD ve Türkiye ise bütün ağırlıklarını otonominin verilmesi yönünde koydular. ABD “YNK’nın otonomi alması durumunda sizinle ilişkilerimiz bozulabilir” diyordu, Türkiye ise “Eğer otonomi verirsiniz, biz de petrol boru hatını iptal ederiz. Bu tehlikeli bir şeydir” diyorlardı.

□ Bu konu ile ilgili olarak öğrenmek istediğim bir sorun var. 1983’te Kürdistan’da, İran ile Irak arasında ve hatta Ortadoğu’da bazı şeyler değişti. Örneğin TUDEH operasyonundan sonra SSCB ile İran ilişkilerinde değişimler oldu. Irak’la SSCB’nin ilişkileri de buna uyarlı olarak değişti. Aynı dönemde YNK, Irak hükümeti ile görüşmeler yapmaktaydı. Irak Komünist partisi’nde de hükümetle ilişki kurma eğilimi vardı. Hatta “Savaşa Hayır” sloganı ile bildiri yayınladığı için, içinde bulunduğu CUD cephesine ters düştü. Bu benzeri gelişmeleri biliyorsunuz. Şimdi, Ortadoğu’da mevcut dengeğin önemli değişimlere uğradığını söyleyebilir miyiz?

□□ Biliyor musun nasıl oldu? Ben Saddam’la görüştüğüm zaman, Saddam bana “Cephe bizim partimiz (BAAS), YNK ve IKP’den oluşmalıdır” dedi. Ben, konuyu IKP’ye iletip ilericilerle sordum, “IKP’nin yeri, kürsüsü mahfuzdur” dedi.

Eğer bu cephe oluşsaydı, Irak sosyalist ülkelerle ilişkilerini düzeltebilirdi. Bu da Irak üzerindeki ABD nüfuzunun yavaş yavaş ortadan kalmasını sağlardı. Değişiklik bundan sonra beklenebilirdi.

Türkiye ve ABD, YNK’nin ve IKP’nin Sovyet dostu olduklarını biliyorlar. Onlar, bu iki gücün Irak hükümeti ile anlaşmasının Irak’ın politikasını değiştireceğini bildikleri için, otonomiye karşı çıktılar.

Tabii olaylara yüzeysel olarak bakarsanız, bir yandan ABD ve Türkiye’nin Irak ile olan ilişkileri, diğer yandan bizim İran ile olan ilişkimizi kavrayamadılar. Ne var ki Irak’ta büyük değişiklikler olması kaçınılmazdı. Örneğin eğer otonomiye alsaydık, Kürdistan elimizin altında olsaydı.. Türkiye Kürdistanlı güçler oraya gelselerdi... Şartlar elbette çok değişirdi. ABD’nin karşı çıkması bu ne-



□ “Sovyetler geçen yıl Ekim Devrimi’nin 70. yılını kutladılar. Davetler yaptılar, eğlenceler düzenlediler.. Bütün dünyayı davet ettiler, yalnızca komşu Kürdistan’ı çağırmadılar!!”

□ “Biz Sovyetler’in Kürtler vardır, Kürt halkının yurtsever-demokrat bir kurtuluş hareketi vardır demelerini ve bu hareketle resmi ilişki içine girmelerini istiyoruz!”

denledir. Irak, ABD’yi dinledi. Irak Devlet bakanı Yardımcısı İzzettin İbrahim Durri, benim yanımda itiraf etti. Ben kendisine “Durum nedir” diye sordum. “ABD ve Türkiye’nin baskısı mıdır?”

“Evet, ABD ve Türkiye’nin baskısıdır. Onların baskısıdır” dedi. İnkâr etmedi.

Şimdi Ortadoğu’ya gelelim. Bize göre Ortadoğu bir yol ayrımındadır. Ya tümü ile emperyalizmin etkisi altına girecektir. Ya da Irak düşecek, Irak düştüğünde Kürdistan özgür olacak, Irak özgür olacak ve o zaman ortaya iki güç çıkacaktır.

Biri, Kürdistan Devrimi’nin gücü; diğeri ise İslam Devrimi’nin gücüdür. Bu iki güç birbirine karşı olamaz. Ayrıca, özgür, bağımsız ve demokratik Irak, Arap dünyasını etkiler. Irak Kürdistanı’ndaki gelişmeler Kürdistan’ın diğer parçalarını, özellikle Türkiye parçasını etkiler. İslami hareket bütün Arap alemi ile beraber Türki-

kurtulmak gerekir.

İkinci görevimiz, değişiklikten yana olan dinamik güçlerin yanında olmaktır. Onlarla dayanışma içine girmeliyiz. İslami hareketle, ilerici güçlerle, sosyalist güçlerle... Biz artık İslami harekete eski gözle bakmamamız gerekir. İslami hareketin gerici devletlere bağlı yan bir yerde duruyor, ancak emperyalizme karşı, ilerici yanını...

□ İslami harekete anti-emperyalist ya da anti-amerikan diyebilir miyiz?

□□ Diyebiliriz. Temel çelişki çözüldüğünde, düğüm de çözümlüdür.

Saddam yıkılırsa, Kürdistan bir daha başkalarının eline geçmez. Kürt halkının eline geçer. Ondan sonra Kürdistan’ı Kürt halkının elinden almak o kadar kolay olmaz. Kürdistan’da bu gün ilerici güçler vardır. Halkçı güçler vardır. Sen bize bakma. Biz neyiz? Biz biraz efendi, okumuş kimseleriz. Oysa Kürdistan devriminde ilerici işçiler, köylüler mücadelede yerlerini almışlardır. Kürt güçleri eskisi gibi, aşiret, ağa, şeyh bilmem ne değildir artık.

□ Hareketin sosyal yapısı değişmiş midir?

□□ Sosyal yapı değişmiştir. Kalite değişmiştir. Değişme oldukça büyüktür ve bu değişme, mücadelenin her alanına, düşüncelerine, siyasi taktiklerine, iç ve dış ilişkilere de yansımıştır.

Ben geleceği aydınlık görüyorum. Bunu sırf ajitasyon olsun diye söylemiyorum. Şartlar böyle. İlerici güçler kuvvetli, gerici güçler ise zayıf durumdadır. Biz eğer mücadelemizi başarı ile sürdürebilirse, sosyalist ülkeler ve özellikle Sovyetler Birliği var olan durumu iyi değerlendirebilirse, iyi kullanabilirse, ilerici güçlerle, Kürt halkı ile dayanışmasını arttırabilirse, faşist Irak yönetimine yaptığı yardımdan daha fazlasını Türkiye’deki devrimci güçlere yaparsa, o zaman, Ortadoğu hiç kuşkusuz emperyalizmin etkisinden kurtulur. Yani bir Ortadoğu meydana gelir.

□ Emperyalizmin Ortadoğu ve Kürdistan üzerindeki hesaplarından söz ettiniz. Sovyetler Birliği de bölgede büyük bir etkinliğe sahip ve dengeğin oluşmasında önemli bir rolü var. Sizce SSCB, Ortadoğu’da statükonunu değişmesi yönünde cesaretsiz adımlar atabilir mi?

□□ Sovyetler ile ilişkimizin objektif olması gerektiği düşüncesindeyim. Bir çok şeyi onlardan isteme durumuna girmemeliyiz.

□ Ortadoğu’daki değişiklik sorunu üzerine düşüncelerinizi alabilir miyim?

□□ Sovyetler sosyalist bir ülkedir. Nesnel olarak dostumuzdur. Diğer yandan, bölgede önemli etkinliklere sahiptir. Varlığı, gücü, kuvveti bölgede bir denge yaratmıştır. Biz bu dengenin gölgesi altında mücadelemizi sürdürebiliriz. Var olabiliriz. Yani, dünyanın bütünü ile emperyalist güçlerin

kontrolü altında olduğunu söylemek yanlıştır. Sovyetlerin varlığı dengeli yükseltilmiş ve bir boşluk yaratmıştır. Biz bu boşlukta hareket edebiliriz.

Diğer yandan, bize göre, ne yazık ki Sovyetler Ortadoğu’da gerçek dostlarını bulmuş değillerdir. Sovyetler daha çok milli burjuvazilerle idare edilen devletlere önem vermektedirler. Bunlar da iktidar olan güçlerdir. Bu güçler bir dönem devrimci nitelikler taşımayıdılar. Ancak bu devrimci nitelikler bu gün sona ermiş durumdadır. Bu devletler süreçlerini doldurdular ya da doldurmak üzeredirler. En iyimser ifade ile yakın bir gelecekte süreçlerini dolduracaklardır. Sovyetler, bu güçlerden daha çok örneğin Kürt halkına, bölgedeki ezen ulus ilerici güçlerine önem vermemelidirler.

Son bir nokta ise şöyle: Sovyetlerin kendi problemleri var. Onlar bu gün 70 yıllık sosyalizmin yanlışları ve tahribatları ile uğraşmaktadırlar. Gorbaçov’un gelişi bana göre tarihsel bir zorunluluktur. Yani, onu gelişmiş bir takım yüzeysel değişiklikler için değil. Liderlik değişmiştir. Yaşlı gitmiş, genç gelmiştir. Sovyetlerin emperyalizme ve kapitalizme karşı durabilmesi için Sovyet toplumunun, sanayi ve teknolojisinin, Sovyetlerde yaşamın gelişmesi ilerlemesi zorunlu idi. Bu anlamda Gorbaçov’un varlığı tarihsel bir ihtiyaç idi. Tabii, Gorbaçov’un şahsı değil, siyaseti önemlidir. Kendisi gençtir. Sempatiktir. İnsan onu, Brejnev’den daha çok sever.

Bu gün onlar kendi sorunları ile ilgilenmektedirler. Ne var ki bizim onları yoldaşça eleştirmemiz gerekir. Ki bizi dinlesinler. Onlara “Bizim de bir milletimiz var. Sürdürdüğümüz bir mücadele var. 25 milyon Kürt Sovyetlerin komşusudur. Bu millet haklı ve adil bir mücadele veriyor. Hareket özgürlükçüdür. Devrimci-demokratır” demeliyiz.

Bize gerçekten yardım etmelidirler.

Sovyetler gerçekten Ortadoğu’daki eski alışkanlıklarını terkedip, ilerici güçlere destek vermelidirler. Yalnızca İran’da TUDEH’e, Türkiye’de TKP’ye ve Irak’ta da IKP’ye dayanırlarsa emin olun bu güçler aradan 100 yıl daha geçse herhangi bir şey yapamazlar. Gerçekten de bu üç parti (TUDEH, TKP, IKP) Sovyetler için ne yapmışlardır? Sovyetlere dost bile oluşturamamışlardır. Bana göre bu üç parti, örneğin Kürdistan’daki siyasetleri ile Kürt-Sovyet dostluğunu engellemişlerdir. Örneğin Kürdistan’daki güçler için bu güçler iyidir, yurtseverdir, ilericidir.. SSCB ile dost olmaları gerekir gibi bir düşünceleri yok. Tam tersine, bu partilerin her biri kendi ülkelerindeki güçlere atıp tutuyorlar. Örneğin, IKP, Sovyetlere gidip YNK hakkında konuşuyor. Bir dönem de Parti (KDP) hakkında konuşmuşlardır. Onlar, Kürdistan’da mücadele eden, devrimde yer alan güçlerin aleyhinde...◆◆◆◆

konusmaktadırlar. Sözde, Kürtlerin haklarından yana bir tavırları var, somut olarak ise Kürdistan halkının hareketinden yana bir tavırları yok!

Onlar, izledikleri bu siyaset ile, Kürtleri Sovyetlerden uzaklaştırıyorlar. Oysa görevleri bunun tam tersi olmalıydı. Diyelim ki, bizim hakkımızda konuşuyorlar. Sovyetlerin bizim hakkımızda yazı yazmasını istiyorlar. Fakat onlar (IKP) biliyorlar ki, biz, bizim hakkımızda yazılanlara cevap veririz. Bu durumda, gidip, "Bakın, biz demedik mi, sizin hakkınızda yazı yazıyorlar" diyecekler.

Tabi bu benzeri yapılanlar ne onların ve ne de Sovyetlerin çıkarına değildir.

□ *Gorbaçov, Sovyetlerin Ortadoğu siyasetini değiştirebilir mi Sayın Talabani? Dünya siyasetini bir yana bırakalım, bizi daha doğrudan ilgilendiren, pragmatik ve dengeli Ortadoğu politikası değişebilir mi?*

□ Çok büyük değişiklikler olmasa bile, bazı değişiklikler olabilir. Doğu ve Batı Avrupa'yı örnek alalım. Ne Sovyetler Doğu'da ve ne de ABD Batı'da önemli değişiklikler yapamazlar. Ama, örneğin, bir zamanlar Mısır Sovyetlerin dostuydu. ABD Mısır'ı çaldı. Bunun gibi, örneğin Sovyetler de Kürdistan'ı onlardan çalabilir, kendi dostu yapabilir. Bu tür gelişmeler dengeyi kökten değişmesini gerektirmez. Şahin İran'ı ABD'nin dostuydu. Sovyetler İslami rejim ile, Kürt ilerici güçleri ile dost olabilirler.

Bak, sana bir örnek vereyim: Türkiye o kadar güçlü bir devlet olmamasına rağmen, 600 bin Bulgar Türkü için Sovyetlere ve Bulgaristan'a karşı durabiliyor. NATO üslerini getirip Sovyet sınırlarına kurabiliyor. Kormuyor. Peki, büyük Sovyetlen ne diye Türklere korkup, Kürtlere yardım etmesin?

Geçen yıl Ekim Devrimi'nin 70. yılını kutladılar. Davetler yaptılar, eğlenceler düzenlediler. **Bütün dünyayı davet ettiler. Yalnızca komşu Kürdistan'ı davet etmediler.** Birisi bir köyde düğün yapsa, gelecektir, uzak-yakın köyleri, şehirleri davet edip, kapıbir komşusunu davet etmez iş...

□ *Ama, Sayın Kemal Burkay ve S. Dijleli gittiler!*

□ Hayır! Sayın Kemal Burkay Kürdistan adına gitmedi. Sayın S. Dijleli Kürdistan adına gitmedi. Onlar Türk solu adına gittiler. Sayın Aziz Muhammed, Sayın Halit Bektaş, Sayın Ebu Cengo da* gittiler. Bir çok başka Kürt de gitti. Ama, Kürtler adına değil.

□ *Size Arap solu adına çağrı gelseydi, gider miydiniz?*

□ Hayır, gitmezdim. Defalarca belirttik. Bizim Sovyetlerle ilişkimiz olur. İstediklerinde gizli, istediklerinde açık, istediklerinde Moskova'da biz onlara durumumuzu anlatmak için görüşürüz. Biz, Sovyetlerin Kürt halkı vardır, Kürt halkının yurtsever—demokrat kuruluş hareketi vardır demelerini ve onunla resmi ilişki içine girmelerini açıkça belirtmelerini istiyoruz. Yapıyorlarsa, baş göz üstüne! Ama kalkıp, "Wef-dil İraqi yezumu meselen filan ü Celal Talabani" derlerse, biz gitmeyiz. Ama, bana turist olarak gel derlerse, giderim. Turist olarak, Almanya'ya, Avusturya'ya gidiyorum. Orada siyasi güçlerle görüşüyorum. Mümkün olursa Moskova'ya neden gitmeyeyim. Ayrıca dolarla da gideceğime söz veririm. Lenin'in kabrini ziyaret edip, çelenk koyarım.

Fakat mesele bu değil. Ben, Sovyetlerin Ortadoğu'daki gelişmeleri görmesini ve bu gelişmelere yardımcı olmasını istiyorum.

Irak Kürdistanı'nın durumu ciddidir. 1925'teki Türkiye Kürdistanı'na benziyor. Asimilasyon ve jenosid ile yüzyüzeyiz. Bu nedenle biz herkesin kapısını çalmaya hazırız. Kapılarını tak tak vurur ve *Tuçe (Yoldaş) beni dinliyor musun deriz. Hayır derlerse Moskova'ya gider Tevaris (Yoldaş) beni dinliyor musun deriz. Hayır derlerse, biz de Berlin'e gideriz, Londra'ya gideriz, Vaşington'a gideriz...* Ama bağımsızlığımızı kimseye vermeyiz. Elbette ki ABD ile Sovyetleri bir tutmuyoruz. Biri emperyalist, diğeri sosyalisttir. Onlara yönelik isteklerimiz de aynı değildir. Örneğin, ben Amerika'dan hiç şikayetçi değilim. Bilmem okudunuz mu? Şerare'de yazdım. Orada belirtmişim. Ben, Kürtlere yaptıkları düşmanlıklardan ötürü Amerika'dan, Fransa'dan ya da İngiltere'den şikayetçi değilim. Bu onların işidir. Doğaları, varlıkları buna bağlıdır. Ama, bize destek vermedikleri zaman Sovyetlerden şikayetçi olurum. Çünkü sosyalist bir devlettir.

□ *Çok teşekkürler Sayın Talabani. Eğer zamanınız varsa bir kaç sorum daha vardı..*

□ Tabi, buyrun.

□ *Irak Kürdistanı'na yönelik yeni bir Türk saldırısı gündemde midir?*

□ Bu, her zaman gündemdedir. Fakat pek de kolay değildir. Irak Kürdistanı'na gelecek olurlarsa oranın piknik yeri olmadığını görecektir. Oranın Vietnam olduğunu görecektir. Ayrıca biz korkmuyoruz. Gelirlerse, bizim savaşaçağımızı bilmelidirler. Kaldı ki ülkemizin iki parçası da birleşmiş olur.

□ *Biliyorsunuz, Türk devleti 84'ten bu yana siyasetini değiştirdi. Askeri yönetim, baskı, işkence ve imha ile muhalefeti sindirmeye çalışıyordu. Şimdi, bir demokrasi ortaya çıkarılmaya çalışılıyor. TKP de bu konuda ikna olmuş durumda, ki Türkiye'ye gitti. Bu program, görüldüğü kadarıyla, Sovyetlerin de, Batı Avrupa Sosyal-demokrasilerinin de, hatta ABD kongresinin bir kanadının da onayını almış görünüyör. Bu güçlerin tümü, Türkiye'de iktidar için mücadele etmeyen, Kürtlerin hakları konusunda ısrarlı olmayan ve fakat NATO üyeliğini savunan legal bir komünist parti kurulmasından yanalar. Böylesi bir yapı, Kürt ve Türk bütün diğer radikal muhalefeti de bir çerçeveye sokmuş olacaktır. Şunu sormak istiyorum: Kuzey Kürdistan'daki siyasal güçlerin hemen hemen tümü Bağımsız—Birleşmiş—Demokratik Kürdistan şiarına sahiptir. Türk devleti ise demokrasiyi "oturma" mücadelesi veriyor. Bu yapı içinde sizce Kürtlerin yeri neresi? Yani Kürtler nerede durmalıdırlar? Kürt hareketi stratejik tezlerinden vaz mı geçmelidir? Kürt hareketi de gündemde olan burjuva demokrasisine mücadelesine mi katılmalıdır? Yoksa stratejik tezlerinden uzaklaşmadan, burjuva demokrasisinden yararlanma yolları mı aramalı?*

□ Önce, bu söyledikleriniz -affedin ama- % 100 böyle mi dir pek bilemiyorum. Ama şunu biliyorum, demokrasi ile bizim mücadelemiz arasında çelişki yaratmak iyi değil. Ben, Türkiye'de oluşacak bir demokrasiden Kürtlerin yararlanmaları gerekir derim. Kürtlerin legal ve illegal mücadeleleri var. Illegal mücadelede kendi kaderini tayin hakkı ilkesi kaybedilmemelidir. Bilemiyorum ama, senin dediğin gibi "bağımsız, birleşik bilmem ne

Kürdistan" diyemem. Çünkü bu şiar...

□ *Birçok siyasi gücün şiarıdır.*

□ Güzel, hoş bir şiarıdır ama, senin bunu yaratıp yaratmaman önemlidir. Stratejik olarak doğru bir şiarıdır. Bundan vazgeçilemez. Ancak, taktik düzeyde demokrasiden istifade edilmelidir. Legal ve illegal mücadele arasında böylece bir güdüm sağlanabilir. Legal ve illegal faaliyetlerden biri diğerine tercih edilmemelidir. Mücadele bu iki ayak üzerinde yürümelidir. Ama her şeyi de açıkça söylemek zorunda değiliz. Ancak, bana göre illegal faaliyet stratejiktir, legal faaliyet taktik.. Taktik, stratejiye hizmet etmelidir. Eğer biz, demokrasi için stratejimizden vazgeçmez isek, strateji yararına demokrasiden istifade edebilirsek, bu bizim yararımıza olur.

□ *Kürtlerin varlığını kabul etmeyen bir rejimi demokratik olarak kabul edebilir miyiz?*

□ Ben görüşlerimi belirtiyorum. Kabul edip etmemek senin işin. Kaldı ki mutlak bir demokrasi de yoktur. Düşünelim ki, Sovyetlerde yoldaş Gorbaçov gelmiş, demokrasi getirmeliyiz, demokrasiyi genişletmeliyiz diyor. Önce parti içinde, sonra toplumda egemen kilmalıyız diyor. Özet olarak her koşulda demokrasi olumludur.

□ *Güney Kürdistan'daki hareketin siyasi ve askeri gücünün etkinliği biliniyor. Kurtarılmış alanlara sahipsiniz. Bunu dünya da biliyor. Gücü, Güney Kürdistan'dakinden çok daha az olan ulusal kuruluş hareketlerinin aldığı destek bir hayli fazla. Uluslararası düzeyde bize verilen destek oldukça az ve sınırlı. Bu bizim bir eksikliğimiz midir, başka nedenleri de vad mudur?*

□ Bu soru, öyle basit bir soru değil. Suç bizim, ya da dünyanın diyelim. Olmuyor. Oluşmuş karmaşık ve ciddi nedenleri var. Kürdistan'da büyük siyasi ve askeri güçlerin olduğu doğrudur. Büyük savaşları yapıyor. Peki neden diğerlerine yapılan destek bize yapılmıyor? Önce şunu belirteyim: biz bu güne kadar bir Kürdistan cephesi kuramamışız. Uluslararası düzeyde büro ve temsilciliklerimiz yok. Henüz Avrupa ve Amerika'da kalıcı dostlar edinmemişiz. Yurt dışındaki binlerce Kürtten yeteri kadar yararlanamamışız. Kendi iç gelişmelerimizden ötürü bu güçleri gerektiği biçimde hareket ettiremişiz.

Başka nedenler de var. Kürdistan'ı aralarında paylaşan devletlerin, diğer devletlerde ilişkileri var. Bunların dostları var. Düşman güce dost olan devletler, bizi görmüyor, duymuyor. Örneğin, Irak ve Suriye, Sovyetlerle dostluk ilişkisi içindedir. İran, kendisine islamcı güçler bulmuş. Türkiye NATO içinde, ABD ve Avrupa ile. Bizim parçalanmışlığımız çok önemli bir olgudur.

Önemli bir diğer neden, sosyalist ülkelerin Kürdistan'a karşı görevlerini yerine getirmemeleridir. Sosyalist ülkeler, örneğin Sovyetler Birliği bize, 1963'te yardım etti. Her yerde, Irak'ın Kürtleri imha planlarını tartışıyorlar, propaganda yapıyorlardı. Ne yazık ki bu gün hiçbir şey yapmıyorlar. Bize karşı kimyasal silah kullanıyor ve Sovyetlerden çıt çıkmıyor!?

Öte yandan emperyalistler Kürtlerin sesi çıksın istemiyorlar. Onların basın—yayın üzerinde büyük etkinlikleri var. Bir çok şeyin yayınlanmasını, duyurulmasını engelliyorlar



"Kürdistan'ı paylaşan devletlerin, diğerleri ile kurdukları ilişkiler, onların bizi desteklemelerini engelliyor. Sosyalist ülkeler ise görevlerini yapmıyorlar." Foto; ANK

Son bir neden de, bizimle savaşan devletler, özellikle Irak ve Türkiye bu işte çok şeytanlaşmışlar. Bir çok ilişki kurmuşlar. Örneğin, Türkiye'den sosyalist bir parti Avrupa'ya gelince Kürtleri ağzına almıyor. Irak BAAS Sosyalist Partisi, bir çok ilişki içinde. Yazarları, gazetecileri satın alıyor. Kürdistan'la ilgili yazı ve haberlerin yayınlanmasını önüyor. Başka nedenler?? Arap devletleri var. Bunların büyük bir kısmı Irak'ın hatırı için bizden söz etmiyorlar.

Komünist partiler de bu konu da olumlu bir rol oynamamışlardır. Bazen kendi kaderini tayin hakkını, bazen otonomiye onaylıyorlar. Ama, genel olarak Kürt hareketini onaylayıp desteklemiyorlar. Kürdistan'da ki ulusal demokratik kurtuluş hareketini onaylamıyorlar. Kürdistan'daki siyasi güçleri onaylamıyorlar. Örneğin, IKP, bizim hakkımızda atıp tutuyor. Amnesty International'dan Sovyetlere, diğer ülkelerdeki komünist partilerine kadar bir çok yerde bizim aleyhimizde belirlemelerde bulunuyor. İftira atıp, düşmanlık yapıyorlar. TUDEH aynı şeyi yapmıştır. Gerek Kürt hareketine ve gerekse İran KDP'ye karşı. Türkiye'yi iyi bilmiyorum. Daha iyi olduklarımı da sanmıyorum.

Bu gün Filistin'in bir komünist partisi var. Bu parti bütün komünist partiler ile iyi ilişkiler içindedir. Ve bütün komünist partiler Filistin'e hizmet veriyor. Bizim yok. Kürtlerin devletleri olmadığı için komünist parti kurma hakları da yokmu? Bize, komünist partisi kurma hakkını yasaklamışlar. Bir devlette birden fazla komünist parti olmazmış. Ama, Filistin'in de devleti yok. Filistin İsrail ile Ürdün arasında paylaşılmış durumda. Ama, onlara Komünist parti kurma caiz, Kürtlere haram. Örneğin TUDEH, TKP, IKP'ye Kürdistan-

da sizin görüşünüz doğrultusunda bir komünist parti kuruluşu, siz öncü olun denilse, onlar buna da hayır derler. Buna da Bunculuk, proletaryanın gücünü bölmek, gericilik vb. diye adlandırıyorlar. Hatta daha ileri gidip, bunu emperyalizme bağlarlar, Pentagon'dan kaynaklandığını, CIA işi olduğunu söylüyorlar.

Bütün bunlarla beraber, şunu da belirtirim, Kürt hareketi Doğu ile Batı arasında bir sorun haline gelmiş değil. Afganistan, Doğu ile Batı arasında bir anlaşmazlık noktasıdır. Filistin de aynıdır. Ama Kürt sorunu aynı değildir.

Kaldı ki Kürt sorunu genel olarak olgunlaşmamıştır.

Diyelim ki biz Kürdistan'ı kurtardık. Kerkük bizim elimize geçti. Bu gün bizi görmeyen ne kadar devlet varsa, hiç konuşulmasın bize geleceklerdir. Bütün partiler temsilcilerini uçakla Kerkük'e göndereceklerdir. Bizimle ilişki kurmaya çalışacaklardır.

Demek istediğim biz kendimiz bir şey olabilirsek eğer, başkaları gelip bizi bulur. Yardım da eder. O düzeyde olmadığımızı kanımsayalım.

Bizim, İran'la ilişkilerimiz iyi değildi. Onlarla savaşıyorduk, onlar da bizimle. Bizim Saddam'a karşı yürüttüğümüz mücadele etkin olunca durum değişti. Eğer biz IKSP gibi küçük bir güç olarak İran'a kaçsaydık, Kürdistan toprağı üzerinde olmasaydık, peşmerge gücümüz olmasaydı bu durumda İran'a gitseydik, sence ne yaparlardı? Bizimle oynamazlar mıydı?

Şuraya geliyorum: Türkiye Kürdistanı'nda da siyasetler birleşseler, bir kaç parti.. Gerçi bir çok parti var ya... □ *Enflasyon var.* □ Evet, enflasyon var. Birkaç makul ve büyük parti yan yana gelseler, Kürdistanı bir cephe içinde güçlerini birleştirebilirler ve biraz da etkinlikeri

olsa, bakın o zaman kimler gelip, "Selamün aleyküm, nasılsınız, ne yapıyorsunuz? Biz sizlerin eski dostlarımızız!" der.

□ *Teşekkürler Sayın Talabani. Sizi oldukça yordum. Bildiğiniz gibi son günlerde Diyarbekir Cezaevinde bazı haklar elde etme ve kürtçe konuşmak için bir açıklık grevi yapıyor. Direnişteki devrimcilere iletmek istediğiniz bir mesaj var mı?*

□ Ben, YNK ve peşmerge güçleri adına, ayrıca Irak Kürdistan Cephesi adına, Diyarbekir'de direnen arkadaşları kutluyorum, selamlıyorum. Oradaki kahramanca direnişe olan saygımı ve dayanışma dileğimi belirtmek istiyorum.

Onların, başarınca kadar eylemlerini sürdüreceklerine eminim. Biz Kürdistanlı bütün güçler dayanışma içinde onların seslerini kapitalist ve sosyalist dünyaya duyurmalıyız.

Diyarbekir'in Kürdistan tarihinde gerçekten önemli bir yeri vardır. Diyarbekir her zaman devrimci çalışmaların merkezi olmuştur. Kürt tarihinde başka bir şey de var, ki Diyarbekir'e bağışlanmıştır. Diyarbekir Kürtlerin idam edildiği merkez şerefini taşımaktadır!

Diyarbekir yalnızca mücadele ve devrim merkezi değil, aynı zamanda kurbanların ve şehitlerin verildiği bir merkezdir aynı zamanda.

Bu nedenlerle Diyarbekir'in Kürt ulusunun ve Kürdistanlı devrimcilerin kalbinde özel bir yeri vardır. Diyarbekir, sömürgeci işgalci Türk yönetimine karşı direnişin, kahramanlığın merkezi olmuştur.

Kürdistan Press aracılığı ile devrimci selamlarımı orada direnen kahramanlara iletmek isterim.

□ *Çok teşekkürler sayın Talabani.*

□ Asil ben teşekkür ederim. 18.02.1988 • Batı Almanya

HALEPÇE JENOSİDİNİ PROTESTO EYLEMLERİ



VAH

DÖRT PARÇADAN TÜM SİYASİ GÜÇLER AVRUPA'NIN

□□□ Başta Almanya olmak üzere, İngiltere, Fransa, İsviçre, Yunanistan, Batı Berlin, İsveç, Norveç ve Danimarka'da kitlesel katılımın çok yüksek olduğu mitingler ve çeşitli işgal eylemleri düzenlenerek, Halepçe jenosidi lanetlendi!

□□□ BAAS rejimine, kimyasal silah yapımında kullandığı maddeleri satan fabrikalar önünde uzun süreli protesto gösterileri düzenlendi. Dağıtılan yabancı dillerde hazırlanmış ingormasyon bültenleriyle kimyasal maddelerin gönderilmesinin durdurulması istendi.

□□□ Avrupa'nın çeşitli kentlerinde Uluslararası Af Örgütü, Kızıl Haç ve diğer insani ve demokratik kuruluşların binaları işgal edilerek, heyetlerin Kürdistan'a gönderilmesi ve henüz yaşamakta olan yaralılara acil tıbbi yardımın sağlanması istendi.

Kara haber tez gelir derler. Doğru... Halepçe jenosidi de böylesine yıldırım hızıyla Avrupa'ya ulaştı...

16 Mart günü Kürdistan'ın bir kenti yerle bir edildi ve bu kent ardında 5000'nin üzerinde ölü ve onbinlerce yaşam mücadelesi veren yaralı bıraktı.

Hiç şüphe yok ki bu gün tarihe kanlı ve kara bir gün olarak, yeni bir Hiroşima olarak geçecek... Ve Kürt halkı bu günü asla unutmayacak...

Kara haber Avrupa'ya ulaşır ulaşmaz, Avrupa'da faaliyet gösteren, Kürt örgütleri bir araya gelerek, bütün kentlerde etkili ve geniş bir protesto kampanyası düzenlediler. Dört parçadan örgütlerin bir araya gelmesiyle oluşturulan ve çeşitli komitelerce yürütülen eylemler, güçlü ve etkili olduğundan geniş yankı uyandırdı. Avrupa basını eylemleri birinci haber olarak verdi. Örgütlerin tüm eylemlerde ortak davranması, Avrupa'da belirli bir kamuoyunun oluşması için de etkili oldu.

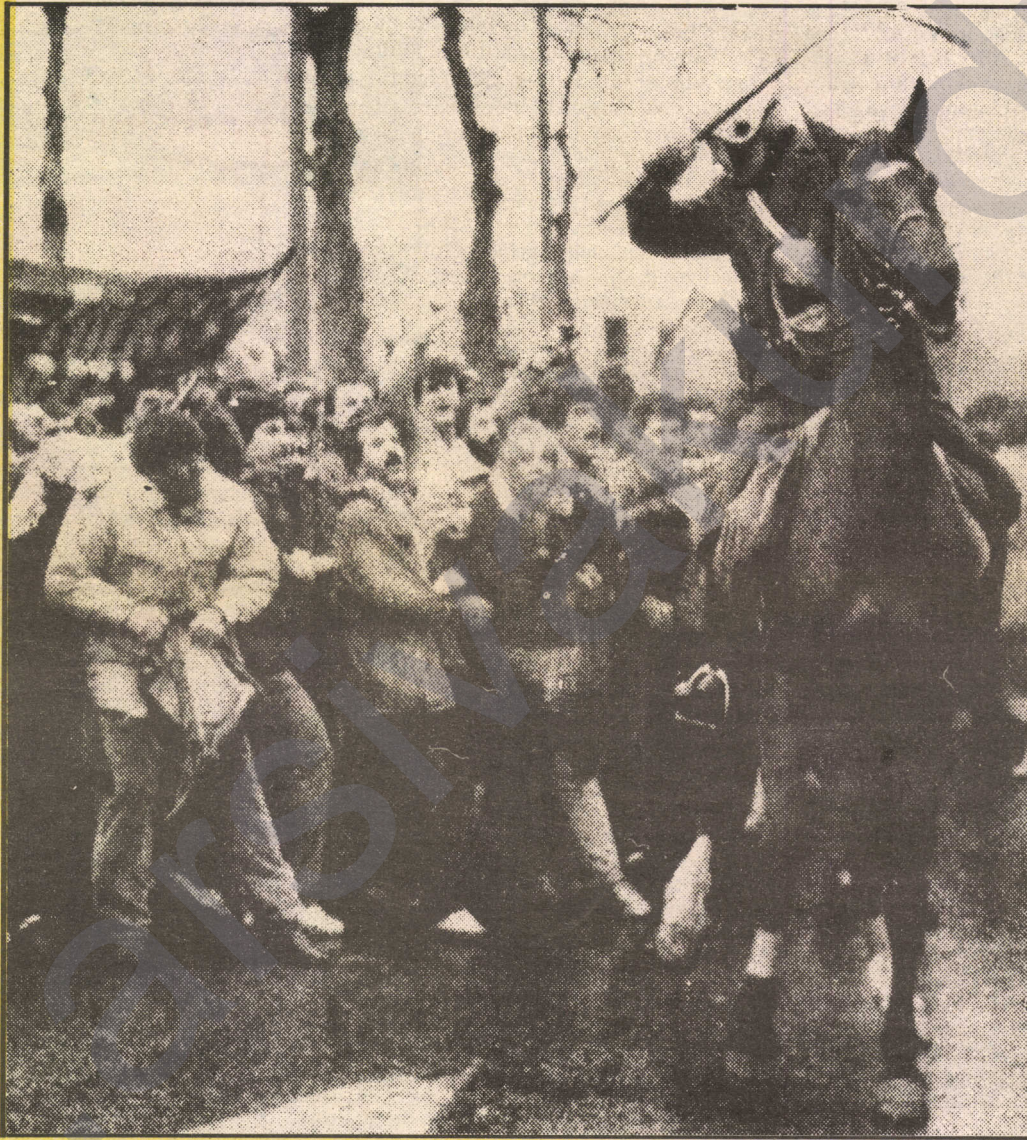
Gazetemiz baskıya gireceğe ana kadar, eylemler bütün Batı Avrupa sathında sürüyordu. Bu sayımızda elimize ulaşan protesto ve işgal eylemlerin kısa bir özetini sunuyoruz.

ALMANYA

Almanya'da faaliyet gösteren dört parçadan Kürdistanlı partiler, örgütler ve dernekler, Halepçe jenosidinin ertesinde ortak bir eylem komitesi oluşturdular. Eylem Komitesi Almanya'nın 15 büyük kentinde protesto eylemleri ve işgaller gerçekleştirerek, belirli bir kamuoyu oluşturmayı başardı. Almanca hazırlanan ve binlerce dağıtılan ingormasyon bültenleriyle kamuoyu duyarlı kılındı ve bilgilendirildi. 9 Nisan'da Bonn'da kitlesel katılımın yüksek olduğu bir mitingle eylemler daha da canlılık kazandı.

Ayrıca geleneksel Ostern Barış Yürüyüşü'nde çeşitli örgütlerce geniş informatif bildiriler dağıtıldı. Almanya'nın hemen hemen tüm kentlerinde Uluslararası Af Örgütü, Kızıl Haç, Belediyeler ve Kiliseler işgal edilerek, heyetlerin Kürdistan'a gönderilmesi ve ekonomik yardımın yapılması talebinde bulunuldu. Yine aynı şekilde, Almanya'nın Osnabrück kentinde, çoğunluğunu Kürt çocuklarının oluşturduğu kalabalık Kürdistanlı bir kitle, Çocuklara Yardım Örgütü (Terre des Hommes) nü işgal ederek, Kürdistan'daki kardeşleriyle dayanışma içinde olduklarını gösterdiler. Öte yandan Stuttgart'ta bulunan Kürdistanlılar da geniş bir ingormasyon toplantısı organize ederek, film ve bildiri - bültenlerle Alman kamuoyunu bilgilendirdiler.

Batı Berlin'de bulunan Kürdistanlı siyasi örgütler de ortak bir komite kurarak, Batı



İsveç'in başkenti Stockholm'de düzenlenen mitingde, göstericilerle polis arasında çatışma çıktı... Foto; Sven-Erik Sjöberg

Berlin'in merkezi bölgesinde korsan bir miting düzenlediler ve bir kilise işgal edildi.

ANK • B. Almanya

YUNANİSTAN

Yunanistan'ın başkenti Atina'da, Kürdistanlı ve Türkiyeli örgütlerce jenosid haberinin duyulmasıyla birlikte ortak bir eylem komitesi oluşturuldu.

Komite almış olduğu karar gereği, Atina'nın merkezi bölgelerinde kamuoyunu bilgilendirme amacıyla bildiriler dağıttı. Ardından ortak flamalar altında, kalabalık bir kitenin katıldığı, Irak Elçiliği'ne doğru bir yürüyüş düzenlendi. Göstericiler, Irak Elçiliği'ne kadar yürüyeceklerini ve siyah bir çelenk bırakacaklarını Yunan polisine belirtmelerine rağmen yürüyüş polisçe engellendi ve eylem böylece Birleşmiş Milletler binası önüne kadar devam edebildi.

Öte yandan Selanik'te bulunan Kürt öğrencileri de, "Kürt Siyasi Örgütleri Komitesi" editöründe bir eylem komitesi oluşturarak, şehrin

merkezi yerlerinde binlerce bildiri dağıtırak kamuoyunu bilgilendirdiler. Ayrıca, yine şehir merkezinde çeşitli çapta gösteriler düzenlenerek Halepçe jenosidinin protesto edilmesi istendi.

ANK • Yunanistan

İSKANDİNAVYA

İsveç'in başkenti Stockholm'de, dört parçadan tüm siyasi örgütlerin desteklediği ve İsveç Kürt Dernekleri Federasyonu tarafından organize edilen geniş çaplı bir protesto mitingi düzenlendi. Mitinge 2500'ün üzerinde bir kitle katıldı. Stockholm şehir merkezinden başlayan yürüyüş Irak Elçiliği'ne kadar devam etti. Elçilik önünde göstericilerin, Irak Elçilik binasını taşlamaları üzerine, göstericilerle polis arasında çatışma çıktı. Elçilik önündeki gergin hava, gösteriyi organize eden komitenin büyük çabalarıyla yatıştırıldı.

Öte yandan Güney Kürdistan'la dayanışma faaliyetleri Kürt Dernekleri Federasyonu bünye-

sinde devam ediyor. Kürt Dernekleri Federasyonu'u, İsveç'in bütün kentlerinde Halepçe Dayanışma Komite'leri oluşturdu. Bu komitelerin gerekli ekonomik yardımın yaratılması sağlamak ve olayı protesto etmek amacıyla imza kampanyası oluşturma faaliyetleri sürdürüyor.

Halepçe Jenosidi'ni protesto etmek amacıyla İsveç'in Eskilstuna kentinde açlık grevine başlayan 4 Kürdistanlı kadının bulunduğu ev bombalandı ve eylem provake edildi.

Protestolar devam ederken, geçtiğimiz günlerde ilk yaralı kafilesi İsveç'in Stockholm kentine getirildi. Yaralılar, havaalanında Kürdistanlı bir kitle tarafından karşılandı. Polis yaralılarla görüşmeyi yasakladığından, basın ve Kürdistanlılar bütün çabalara rağmen, yaralılarla görüştürülmedi. Alınan son bilgilere göre, İran'dan gelen yaralılar 5'i İranlı olmaları üzere 9 kişiden oluşuyor. İsveç Kızıl Haç yetkilisi, İsveç'te tedavi edilmek üzere sivil Kürtlerin gönderileceğini, ancak bunların içinde İran askerlerinin de katıldığını belirtti. İran elçisi ise Hava alanında bir yanlışlık olduğunu ve araya katılan askerlerin tedavi masraflarının kendilerinin ödeyeceğini belirtti.

Norveç ve Danimarka'da da geniş protesto gösterileri düzenlendi. Norveç'in başkenti Oslo'da Irak ve Suriye Kürdistanlı örgütlerce oluşturulan ortak eylem komitesi, Kızıl Haç ve Başbakanlık önünde ayrı ayrı iki gösteri düzenledi. Her iki gösteride de, Kürdistan'da doktor gönderilmesi, Norveç hükümetinin yaralıları kabul etmesi ve ekonomik yardım yapması talep edildi. Kızıl Haç yetkilileri 600 bin Kron yardım yapacaklarını ve 5 yaralıyı kabul edeceklerini taahhüt ettiler.

ANK • Stockholm

HOLLANDA

Güney Kürdistan'daki katliamı kınamak için, 26 Mart günü Hollanda'nın Arnheim kentinde, Kürt, Türk ve Hollandalılardan oluşan kalabalık bir kitle, ortak eylem komitesi adı altında, meşaleli bir yürüyüş düzenlediler.

Yürüyüş saat 1.30'da Arnheim kentinden başlayarak, Irak rejimine kimyasal silahlar satan MELCHEMIE firmasında sona erdi. Söz konusu firmanın önünde, Amerika, Türkiye ve Irak bayrakları yakılarak olay protesto edildi. Protesto eylemi Hollanda basınında yer aldı ve Hollanda NOS televizyon kanalı protesto eylemini genişçe verdi.

Ayrıca 24 Mart günü, Hollanda'nın Den Haag kentinde geniş bir kitle katılımının olduğu bir protesto mitingi düzenlendi. Irak elçiliği önünde yapılan gösteriler esnasında, polisler göstericiler arasında çıkan çatışmada 2 polis yaralandı.

Hollanda kamuoyu olaya büyük ilgi gösterdi ve Hollanda hükümeti resmi düzeyde Irak devletini protesto ederek, alana doktorların gitmesini sağladı.

ANK • Hollanda

AVRUPA'DA GENİŞ YANKI UYANDIRDI !!

İŞÇİLER LANETLENDİ!!

GENELİNDEKİ EYLEMLERDE BİRARAYA GELDİLER!

□□□ İsveç'in Eskilstuna kentinde, Halepçe jenosidini protesto etmek amacıyla dört Kürdistanlı kadın açlık grevine başladılar. Açlık grevinin sürdürüldüğü ev kimliği henüz belirlenemeyen güçlerce bombalandı ve eylem provake edildi.

□□□ İngiltere'nin başkenti Londra'da etkili eylemler düzenleyen Kürdistan İşçiler Derneği, geceleyin kimliği belirlenemeyen güçlerce kundaklandı. Öte yandan yine aynı gün, Londra'da Kürt Kültür Merkezi'nde kundaklanarak yağmalandı.

□□□ Irak Büyük Elçilikleri önünde düzenlenen gösterilerin bir kısmında polisle göstericiler arasında sert tartışmalar meydana geldi. Zaman zaman çatışma düzeyine sıçrayan olaylarda göstericiler polis tarafından yaralandı.

BELÇİKA

Belçika'nın başkenti Brüksel'de, Kürdistanlılar tarafından oluşturulan ortak komite tarafından 30 Mart'ta bir miting düzenlendi. Miting Irak Elçiliği önünde, Saddam Hüseyin'in bir portresini ateşlenmesiyle son buldu.

Protesto eylemi Vlaams Blok (sağ kanat) dışında bütün Belçikalı parlamenterlerce desteklendi. Gösterileri destekleyen parlamenterlerin Irak Elçisi ile görüşme istemleri rededildi.

Belçika basını yapılan protesto yürüyüşüne geniş yer verdi. Belçika Dışişleri Bakanı sözcüsü, Patrik van Haute, Halepçe'ye gönderilecek olana *Sınırsız Doktorlar Birliği* üyeleri ve diğer yardımlar için 5 milyon frank para ayrıldığını açıkladı. Ayrıca açıklamasında

de katıldı. PVV adına basına açıklama yapan bir yetkili özetle şöyle dedi; "Orada olanlar bir şeyi kanıtlamaktadır. Bir yönetim uluslararası düzeyde yasaklanmış clan teknolojik silahlarla Kürt halkını yok etmeye çalışıyor. Bu yapılanların Nazi Almanya'sından farkı yoktur"

ANK • Belçika

İSVİÇRE

İsviçre'nin Zürih kentinde Kürdistanlı çeşitli örgütlerce oluşturulan Halepçe olayını protesto komitesi, Irak Elçiliği önünde, kalabalık bir kitlenin katıldığı bir gösteri düzenledi.

Gösteriye paralel olarak, hazırlanan yabancı dillerdeki çeşitli bildirimlerle, İsviçre kamuoyu bilgilendirildi. Öte yandan, yine İsviçre'nin çeşitli kentlerinde, Af örgütü, belediyeler, kiliseler ve Kızıl Haç gibi örgütler işgal edilerek, Kürdistan'la dayanışma göstermeleri istendi.

ANK • İsviçre

İNGİLTERE

İngiltere bir hafta boyunca Kürdistanlıların yaptıkları eylemlerle sarsıldı.

İngiltere'de faaliyet gösteren tüm Kürdistanlı örgütlerce Halepçe jenosidi duyulur duyulmaz ortak bir komite oluşturuldu ve seri eylemler yapıldı. Komite 22-29 Mart tarihleri arasında eylem haftası olarak ilan etti. 22 Mart'ta, Birleşmiş Milletler Londra bürosu işgal edilerek, Halepçe olayının protesto edilmesi istendi. Polisin olaya müdahale etmesi üzerine, göstericiler Birleşmiş Milletler bürosundan ayrılarak Kızıl Haç'ı işgal ettiler. İşgal eylemi 24 saat sürdü. Bunun üzerine İngiliz basını ve televizyonu eyleme geniş yer verdi, gazeteler işgal eylemini üç gün üst üste bir

rincil haber olarak yayınladılar. 23 Mart günü Komite, kalabalık bir Kürdistanlı kitlenin katılımı ile, Arap League Headquarters in Central London bürosunu işgal ederek, Halepçe jenosidini protesto ettiler.

24 Mart günü, yine geniş bir kitle katılımının olduğu bir miting düzenlendi ve Başbakanlık binasına yürüyüş yapıldı. Komite adına bir delegasyon, Başbakan'a olaylar hakkında geniş bilgiler ve dökümanter verdiler. Aynı gün Parlamento önünde ayrı bir gösteri daha düzenlendi ve parlamenterler olayla ilgili bilgilendirildi. 21 İngiliz parlamenterleri bunun üzerine, İngiliz Hükümeti'nin olayı kınaması için yazılı bir önergeyi parlamentoya sundular. Ayrıca yine aynı günün gecesi, Komite tarafından İngiliz kamuoyunu bilgilendirme amacıyla, Irak Kürdistan'ındaki ulusal kurtuluş mücadelesini anlatan dökümanter bir film gösterildi.

25 Mart günü, Fransız Hükümeti'nin Irak'a silah yardımı yapmasını protesto etmek amacıyla, Fransız Hava Yolları işgal edildi. Fransız Başbakanı'na bir protesto telgrafi gönderildi.

27 Mart günü, Kürt Kültür Merkezi ve Kürdistan İşçi Derneği tarafından, sembolik bir NEWROZ toplantısı düzenlendi. Newroz toplantısı ertesinde, geceye katılan 600'ü aşkın kitle ile birlikte Amerikan Elçiliği önüne gidilerek, sabaha kadar oturma eylemi yapıldı. Sabahleyin Amerikan Elçisi'nin saat 11'de gelmesiyle birlikte, Elçiye bir protesto mektubu verildi.

29 Mart günü, Komite tarafından parlamento'da bir basın toplantısı düzenlendi. Basın toplantısına, milletvekilleri Jeremy Corbyn, Standaard Holland ve Irak Kürdistan Demokrat Partisi Polit Büro üyesi Hişyar Zebari konuşmacı olarak katıldılar. Basın toplantısı kalabalık bir Kürdistanlı kitle ve İngiliz basını tarafından ilgi ile izlendi.

Eylemlerde aktif rol alan Kürdistan İşçi Derneği ve Kürt Kültür Merkezi eylemlerin sürdüğü günlerde kimliği henüz belirlenemeyen güçlerce kundaklanarak yağma edildi.

ANK • London

İngiltere'de Kürt Dernekleri KUNDAKLANDI!



□ İngiltere 22 Mart'tan 29 Mart'a kadar Kürdistanlı güçlerin gösterdiği yoğun faaliyetlerle sarsıldı. Bir hafta boyunca hemen hemen her gün yapılan çeşitli gösteriler ve işgal eylemleri İngiliz TV ve basınında geniş yer işgal etti. Halepçe Jenosidi'ni protesto etmek amacıyla İngiltere'nin başkenti Londra'da faaliyet gösteren Kürdistanlı güçler, olayın hemen ertesinde tüm güçlerin katıldığı ortak bir komite etrafında birleşerek ses veren eylemlere geçmişlerdi.

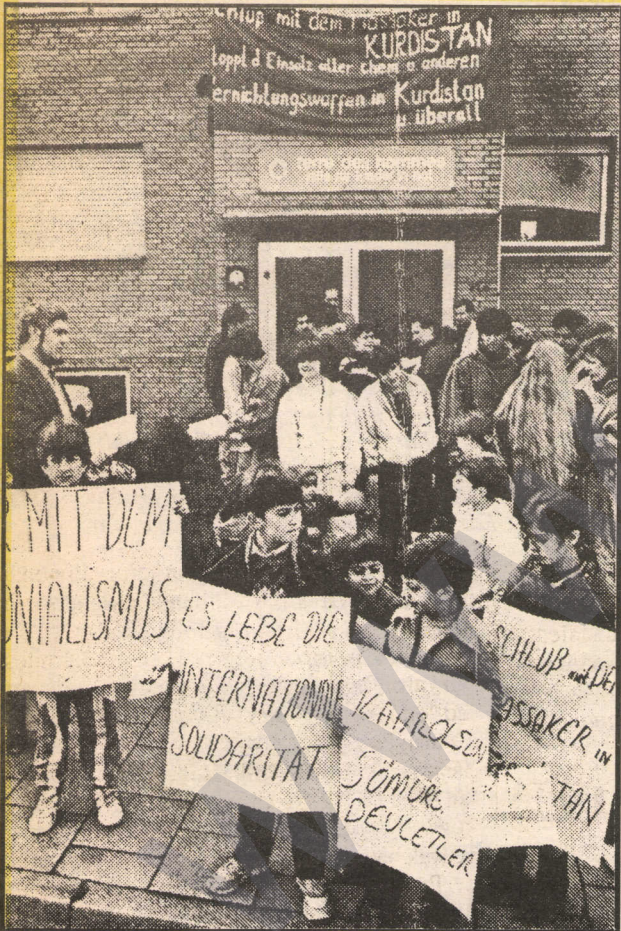
Londra'da Kürt işçi ve mültecilerinin sorunlarıyla ilgilenen iki dernek var. Her iki dernek te, Halepçe jenosidini protesto haftasında oldukça önemli görevler üstlenerek, çalışmalara aktif katıldılar. Yaptıkları aktif çalışmalardan ötürü olsa gerek, her iki dernek te eylemlerin devam ettiği hafta, yakılarak yağmalandı. Konuyla ilgili Kürdistan İşçi Derneği'nden bir yetkililiyle görüştük;

"27.3.1988 günü, gece saat 03 sıralarında, derneğimizin kapısını kırarak içeri giren kişiler, önce bütün yayın ve evrakları yere dökmüş, etrafı iyice dağıttıktan sonra duvar panosunu ateşlemişler. Bu esnada ev sahibinin uyanmasıyla birlikte kaçmışlar Ev sahibi hemen itfaiye ve polise haber vermiş. Olay bu..."

Bu komployu kimlerin yaptığı açık ortadadır bize göre. O günlerde Londra'da hemen hemen hergün Halepçe olayı ile ilgili eylemler düzenledik. Bu eylemler Londra'da geniş yankı uyandırdı. Bana öyle geliyor ki, bu eylemlerden rahatsız olan sömürgeci güçler, derneğimizin çalışmalarını provake etmek amacıyla bu eylemi yapmışlardır..."

Öte yandan yine aynı gün, Londra'da faaliyet gösteren, Kürt Kültür Merkezi'nde aynı şekilde kimliği henüz belirlenemeyen şahıslarca kundaklandı. Dernekte bulunan tüm makineler çalındı. Hasarın yüksek olduğu bildiriliyor.

London • ANK



Osnaburuck'da çocuklar, Kürdistan'daki kardeşleriyle dayanışma amacıyla işgal eylemini gerçekleştirdiler.

sözcü, yaralıların tedavisini Belçika'da yapmak için gerekli işlemlerin hazır olduğunu bildirdi.

Öte yandan PVV (İlerleme ve Özgürlük Partisi- Gençlik Kolu), Irak'ın vahşetini protesto eylemine aktif bir şekil-

2

Gösteriş olarak hafif bir itiraz yaptıktan sonra Musul meselesi Ankara'nın planladığı şekilde halledildi. Bundan sonra tereddüte gerek yoktu. Artık silah, ateş, balta kullanma zamanı gelmişti.

Kürt dilinin yasaklanmasıyla işaret verildi. Kürt ağa, şeyh ve liderleri yakalayıp sürgüne gönderildi. Aydınların kaderi aynıydı. Hepsini Türk vilayetlerine doğru yollandı, ama çok azı ulaştı. Tarlalar ve dağlarda daha önce vahşi hayvanlar tarafından yenilen zavallı Ermenilerin cesetlerinin yerlerini Kürtlerin şehitleri almaya başladı.

İSYANLAR

Bu bölümde Kürtlerin hayat şartlarına kısaca baktıktan sonra, asıl olaylara geçeceğiz.

Türkiye'ye karşı Kürt isyanları, Türk egemenliğinin var olduğu andan itibaren başlamıştır. Bu isyanların amacı hep bağımsızlık ve özgürlüktü.

Şüphesiz bu özgürlük mücadelesinin propagandası yapılabilseydi, bir vatanseverlik destanı olurdu. Ne var ki, Kürdistan'ın jeopolitik durumundan ötürü destani savaş dünya tarafından duyulmadı veya çok çarpık bir şekilde yansıtıldı için, davanın kutsallığı kavranamadı. 400 yıl boyunca savaşmayı bırakmayan Dersim, Kürdistan yurtseverliğinin en parlak örneklerinden biridir. Botan Miri tarafından, Sultan Abdülmecid'e karşı sekiz ay başarı ile yürütülen mücadele ve ilk kez Kuvve-i Seferiye'nin yenilgisi henüz bilinmiyor. Oldukça uzun geçmişe sahip isyanları anlatmak bu kitabın sayfalarına sığmaz.

Türkler bu isyanları dünyaya, eşkiyalık olarak sundular. Daha da ileri giderek, kendi ordularınca gerçekleştirilen Ermeni Jenosidi'ni Kürtlerin üzerine yıkmaya çalıştılar. Unutulmasın ki, modern Türkiye Cumhuriyeti de, eski Osmanlı İmparatorluğu gibi, Kürtlere güneş altında yaşayabileceği özgür bir yer bırakmadığı için, medeniyet önünde her zaman sorumlu tutulacaktır.

Bütün bu 400 yıllık tecrübeler ve doğrularla, Kürtler kendi hükümeti altında yaşamak istiyor. Kürt halkı, Türk egemenliğini her zaman red edecektir.

1925 isyanı, Türkiye'de "Şeyh Sait İsyanı" olarak adlandırıldı. Fakat, Türklerini İstiklal Mahkemeleri'nde verilen cezalar ve Türk basınının yazdıkları bu devrimin amacının ne olduğunu yeterince ispatlamaktadır.

KÜRDİSTAN'IN BAĞIMSIZLIĞI

Türkler, Avrupa'da Kürtlerin gıyabında, Kürtler hakkında yalan haberler yaydılar. Ülke içinde ise, ihtilalin gerçek sebeplerini sergilemeye karar verdiler. Kemalist politikanın ikiye bölünmüşlüğü doğaldı. Türklerle, ihtilalin gerçek nedenlerini açıklama politikası, hoşnutsuz yığınların Kürtlerle birliğini engelleyici bir nitelik taşıyordu. Kürt nefreti önünde duran diğer nefret edilecek sorunlar örtbas edilerek, bir Türk birliği tasarlanıyordu.

Bununla beraber, Avrupa için farklı bir yol izlendi. Kürtlerin yağmacı, fanatik, duygusuz; yalnızca Halifeye bağlı bir kitle olarak gösterilmesi, isyanların Halifelik kurumu için yapıldığı propagandası yapıldı. Bunun amacı, uluslararası kamuoyunda Kürtlerin gerçek isteklerinin, özgürlük taleplerinin kavranmasını önlemektir.

Esas olarak Kürt uygarlığı

layıktır. Adetleri ile, sosyal kurumları ile Türklerinki rakip değil. Kürdü özgürlükten yoksun bırakan, Türkiye'nin ölümcül hakimiyetidir. Türkiye'yi yalanlamak, onların kötü niyetlerini ispatlamak ve 1925 İhtilalinin gerçek nedenlerini (ayrıntılarını) vermek için, aşağıda Türkiye'de yayınlanan bir günlük gazete olan "Vakit" in Diyarbakir muhabirinin yazılarını yayımlamayı uygun görüyoruz.

"Diyarbakir'de FESAD"

İhtilalcilerin Diyarbakir'e saldırısı, Diyarbakir'in ele geçirilmesi için hem içerden

Türkiye'de Kürtlerin Kırmı

□ HOYBUN (XWEBUN) Örgütü, 1927 yılında Sürgündeki Kürt aydınları tarafından Suriye'de kuruldu.

Bu sayıdan itibaren yayınlayacağımız ve Şeyh Sait'in adı ile anılan 1925 direnmesini konu alan broşür, HOYBUN yayınları arasında İngilizce basılmış bir broşürdür.

Broşür İngilizceden Türkçeye Bave BERÎVAN tarafından çevrildi.



İstiklal Mahkemesi kararı ile idam edilen Dr. Fuad: "Şevək tarî ya hebû ya tune bû nîv / Deşt di xew de çiya digrî ne hilate hîv"

Zinar Silopî anılarında Dr. Fuad'ın idam kararını metanetle karşıladığını yazar. O kadar ki, Silopî'nin hapisane müdürü Bitlisli Aziz Efendi'den naklen anlattığına göre, Dr. Fuad idam hükmünden sonra müdür odasında karısı ile buluşmuş, bu buluşma neticesi doğan çocuğa babasının adını vermişler.

ve hem de dışardan harcanan çaba, şehirde isyancıların varlığı kanısını yaratı.

Bilinmeyen surlar keşfedildi.

Bunların en önemlisi isyanın gerçek amacıdır. Bağımsız bir Kürdistan kurulması için şark vilayetlerinin büyük bir kısmında büyük bir fesad kurulmuştu. Köylüler çok kötü tavırlar içindeydiler. Keşfe çıkan askerleri aldatıp, evlerinde saklanan isyancılara teslim ettiler. Bu olaylar isyanın ilk günlerinde oldu. Mart'ın 21. günü, bağımsız bir Kürt devletinin kurulması için asker toplama günü olarak

tesbit edilmişti.

İsyan ise, iki hafta önce ve aniden patlak verdi. Bağımsız Kürdistan akınları, kalıplaşmış ayrılıkçılardan beklenen yardım gelmeyince, Diyarbakir'in iyi organize edilmiş savunmasına çarptı. Ordu, bütün şüpheli şahısları şehrin içinde zazalara yardımcı olurlar kaygısıyla tutuklanmış, tedbirini almıştı.

Naşit Hakkı Diyarbakir 23 Nisan 1925

Şeyh Eyyüp Davasının son aşaması

Savcının açıklaması: Burada Şeyh Eyyüp, - Siverek Karabahçe şeyhi, Siverek

Cumhuriyet Halk Fırkasının istifa eden başkanı— isyan lideri Şeyh Said ile istihbarat ilişkisi içinde olmak suçları ile yargılanıyor. Ayrıca vatandaşlarının ikamet ettiği Türkiye vilayetlerine elçileri göndermek, isyan kuvvetleri ile ilişki içinde olmak ve bağımsız bir Kürdistan devleti kurma eylemi için devleti parçalamak amacı ile isyancıların müttefikli olmaları suçlanıyor.

Dolayısıyla, sanık Şeyh Eyyüp, Türkiye devletini içinden, bağımsız bir Kürt devleti kurarak bölmek faaliyetleri yapmaktan suçlu bulundu.

Mahkeme kararı: Savcı ve sanık dinlendikten ve belgelerin incelenmesinden sonra, bu mahkeme Şeyh Muhammed Halid Bin Eyyüb'ü ve şeyh Said ile ilişkisi olan herkesi devlete karşı bağımsız bir Kürdistan devletinin kurulmasını öngören fesada katıldıkları için suçlu buluyor.

Ayrıca mahkeme onu ihtilalin liderlerinden sayıyor.

Delilleri gözönünde tutarak ve bu delilleri inandırıcı bularak mahkeme ceza yasanın özel maddesine göre Şeyh Eyyüb'ü idama mahkum ediyor.

Bu karar şeyh tarafından çok sakin bir şekilde ve dinleyicilerin alkışları ile karşılandı.

Dr. Fuad Bey'in DAVASI

Savcı: Fuad bey, bağımsız bir Kürdistan devleti kurmayı planlayıp, bu uğurda çalıştığı için mahkeme önünde dir.

Başkan: Bağımsız bir Kürdistan devleti kurulması için çalışma ve vatana karşı hainlikle suçlanıyorsunuz. Bütün belgeler okunacak. Dikkatlice dinleyin.

Savcı: İddianamede yazıldığı üzere, Dr. Fuad suçludur.

Başkan: Öyle görünüyor ki, uzun bir süreden beri, bağımsız bir Kürdistan kurma çalışmaları içindesiniz. Bu yönünde çaba harcamaktasınız. Bağımsız bir Kürdistan kurulması imkanları hakkındaki kanaatinizi öğrenmek istiyorum.

Fuad Bey: Tek başına mevcut olamaz. Başkan: O zaman nasıl bir idare istiyorsunuz? İngiliz tarzında mı?

Fuad Bey:

Başkan: Mektubunuzda şöyle yazmışsınız "Verimsiz günlerin ne gecelerinden ve ne de şafaklarından iyilik çıkmaz", ne demek istediğinizi açıklar mısınız?

Fuad Bey: Özel bir amaçla yazmadım.

Ali Saip Bey: Kürt müsünüz?

Fuad Bey: Babam Kürt, anam diyarbakirli. Çermik'e yerleşmişler. Babam Zazadır.

Ali Saip Bey: Kürtçe mi, türkçe mi, hangisini daha iyi biliyorsunuz? Hangisini konuşup geçiminizi sağlıyorsunuz. Emirlerinizi Kürt dili ile mi yazıyorsunuz?

Fuad Bey: Daha iyi bildiğim Türk dili ile yazıyorum.

Ali Saip Bey: Türkçe konuştuğunuz ve geçiminizi o dilden sağladığınız halde nasıl Kürt olduğunuzu iddia edebiliyorsunuz?

Fuad Bey: Aşlama önem vermiyorum. Kürtlerin çoğunlukta bulunduğu bir bölgede oturduğum için menfaatlerim Kürtlerin menfaatleri ile çakıştı.

Ali Saip Bey: Diyarbakir Türktür. Sizin menfaatlerinizin Kürtlerinki ile çakışması mümkün mü?

Fuad Bey:

Ali Saip Bey: Burada niçin bir Türk cemiyeti değil de, bir Kürt cemiyeti oluşturuldu?

Fuad Bey:

Savcı: Mektubunuzdaki şu deyimleri nasıl açıklayacaksınız? "Bağdat ve Musul Kürt Bağımsızlık Komiteleri'nin emri ile aylarca süren ciddi çalışmaları" ve "Alay ettikleri Kürdistan meselesi"...

Fuad bey: Orada bir Türk atasözüne cevap veriyordum. Şöyledir: "Türk süngüsünün görüldüğü yerde, Kürt meselesi yoktur"

Devam edecek

NEWROZ

Sömürgeçilerin her türlü jenosid uygulamalarına, sömürgeçilere hizmet eden bazı güçlerin saldırılarına rağmen, her zamanki gibi bu sene de, Newroz'u direnişçi geleceğine uyararak, Kürdistan'ın ulusal ve toplumsal kurtuluş güçleri, Kürdistan'da olsun, Avrupa'da olsun Newroz'u kutluyor. Kutlayacak da... Hiç bir şey bunu engelleyemeyecektir. Newroz'un kutlanması gerçeğini, sömürgeçilere yardımcılık amacıyla Newroz'a saldırı düzenleyenler de utanarak da olsa anladılar.

Kürt halkı, Kürdistan ulusal kurtuluş güçlerinin dağılık ve perişan halde olmalarını protesto etmek amacıyla son iki üç yıldır Newroz'lara katılmıyordu. Kürt halkı her zaman olduğu gibi, Kürdistan ulusal kurtuluş güçlerinin birliğini istiyordu. Xwişka Gulistan'da bir kaç yıldır Newroz'lara katılmıyordu. Acaba O da mı bu dağınlığı, perişanlığı protesto ediyordu? Ama, Kürt halkı, Gulistan'ın adını bu sene kutlanacak olan Newroz'ların afişlerinde görünce, Newroz'un kutlanacağı günleri sabırsızlıkla bekledi. Newroz kutlamaları daha başlamadan kitle salonu doldurdu ve sabırsızlıkla Gulistan'ın çıkmasını bekledi. Xwişka Gulistan'da sahneye çıkarak; "Kurdistanê Kurdistan, iro maye bindestan, bare giran li ser milan" türküsünü söyleyerek kitleleri coşturdu.

Dışarıda Newroz kutlanırken, Diyarbakır zindanlarındaki militan mahkumlar da, aileleriyle kendi dilleri olan Kürtçe ile konuşmak amacıyla açlık grevine başladılar. 8 yıldır Diyarbakır Zindanı'nın kahrını çeken ayakları prangalı mahkumlar, her türlü baskı ve işkenceye rağmen çözülmemiş ve direnmişlerdi.

Elleri ve ayakları zincirli mahkumlar, bu kez de dillerine vurulan zinciri parçalamak istiyorlardı. 9 Şubat günü başlayan direniş, cellatları şaşkına döndürmüştü. Çünkü, cellatlara göre bu militanlar çoktan lal ve sağır olmuşlardı. 19 Şubat'ta direniş mahkumları söke söke

haklarını aldılar ve aileleri ile bülbül gibi kendi dilleri ile konuşmaya başladılar. Cellatlar yine çılgına dönmüştü ve direnişin hemen ardından sürgün programını uygulamaya başladılar.

TC devleti Avrupa'ya dost yüzlü görünmek istiyordu. Bu amaçla Diyarbakır Direnişindeki talepleri harfiyle yerine getirdi ve ardından sosyal demokratları, Kürt düşmanlarını Avrupa'ya vizesiz pasaportlarla yolladı, konferanslar, toplantılarla, kendi lehine kamuoyu oluşturmaya yöneldi. Bu oyunları bozmak ve haçlı seferini dağıtmak militanlara düşüyordu... Aynı oyun Lozan'da da tekrarlanmıştı. TC, İsmet İnönü'yü Kürt ve Türk halklarının temsilcisi olarak göndermiş ve anlaşmanın hemen ertesinde jenosid uygulamalarına geçmişti.

Fakat dönem artık eski dönem değildi. TC'nin bu vizesiz beygirleri, demokrasî lafları ve Kürt kültürü ve dilini savunmayla Avrupalıyı kandırıyorlardı. Avrupa'da Kürdistan Ulusal Kurtuluş Güçleri vardı artık. Bunlar boşuna çalım satıyorlardı. Her toplantıda sıkıştırıldılar ve sıkışıkça hatalarını bir bir itiraf etmeye başladılar. Sorulan hesaplara cevap veremeyince, Türkiye'ye dönmeklerini, orda ceza alabileceklerini, bu nedenle fazla konuşamayacaklarını korakarak belirttiler. Değerli bilim adamı İsmail Beşikçi'ye nasıl haksızlık yaptıklarını itiraf ettiler.

Bunun üzerine TC'nin akıl hocaları yeni planlar geliştirdi. Kürt halkını birbirine düşürmek yeni senaryoydu artık. Bunu MİT büyük bir zevkle üstlendi. MİT, ulusal kurtuluş için sıcak savaş yaptığını iddia eden gücün eliyle Avrupa'da eylemlerin yapılmasını öneriyordu.

Söylenmesi de, yazılması da acıklı oluyor ama, bu güç ilk elde Avrupa'da düzenlenen Newroz'lara saldırmayla işe başladı. Newroz yıllardır, tüm Kürdistanlı güçlerce, direniş sembolü olarak Avrupa'da kutlanıyordu. Newroz'a yapılan bu kirli saldırıları, gerek

Dünya kamuoyu, ilerici güçler ve gerekse Kürt halkı bir türlü kavrayamıyordu. Gerçekten Newroz'a saldırıyı kavramak çok zor bir şeydi. Çünkü, saldırıyı yapan kendisine ulusal kurtuluş savaşı yaptığı süsünü veren güçtü. Bu saldırıları kavramak, bu saldırıların TC'nin işine yaradığını ve MİT'in planladığını anlamak zaman almıştı ve iş isten geçmişti.

İşin en acı yanı, ülkeye ulusal kurtuluş savaşı vermek inancıyla, binbir zorluğu, mayınlı tarlaları aşarak ulaşan militanla-

rın işi artık ulusal kurtuluş değil, Newroz'ları kana bulamaktı. Bu gözü dönmüşlük öyle bir boyuta ulaştı ki, TC'nin arayıp ta bulamadığı, idama mahkum, kararlı bir sürü yurtsever cadde ortasında kurşunlanarak katledildi.

MIT bununla da yetinmedi. Avrupa'yı bu ulusal kurtuluşçu güç eliyle savaş alanına çevirmek istiyordu. Ve hedefine ulaştı da. Böylece Avrupa'da Kürt halkı bir vahşeti daha yaşadı.

Bu olaylar başını almış giderken, Emperyalist güçler sessizce olayların

artması için gözlerini kapamışlardı. Çünkü bu eylemler, Kürt halkının zararına ve TC'nin yararınaydı. Bütün çabalara rağmen yürütülen bu kanlı eylemler Kürt halkının tümüne mal edildi ve Kürdistan'da yaşanan acı olaylar televizyon ve radyolarda yer almadı. Tersine, Avrupa'da sürdürülen bu kanlı planlar birinci haber olarak basında yer alıyordu. Yapılan her eylem, Kürtler yaptı şeklinde, Kürt kelimesinin üzerine basa basa veriliyordu. Dünya kamuoyuna Kürtler Kürtleri katlediyor imajını versin diye, emperyalizm büyük çaba harcadı.

Aradan bir dönem geçti ve etraf biraz sakinledi. Bu karşı devrimci eylemleri yapan güç de Kürt halkına nasıl bir vahşet tablosu sergilediğini biraz olsun farkettiler. Yavaş yavaş Kürt halkının arasına girerek günah çıkarmaya başladılar.

Evet, Newroz'lar kutlanıyor. Kutlanacak da... İster saldırılar sömürgeçilerden ve isterse onların yardımcılarından gelsin bu kutlama geleniği sonsuza dek sürdürülecektir.

Bu sene düzenlenen Newroz'lara hiç bir yerde saldırı yapılmadı. Tabii yapılmayacak. Çünkü, TC'nin derin hesapları

var. Demokrasiye geçiyor. Çağ atılıyor. Avrupalı görünmesi gerek. Bu nedenle Kürt dilini bile serbest ediyor. Peki Avrupa'da kimseye Newroz yaptırmayız diyen bu siyasi güç bu seneki Newroz'lara ne diyor?! Geçen sene Newroz'lar karşı devrimciydi, kendileri devrimciydi; Bu sene acaba Newroz'lar devrimci, kendileri karşı devrimci mi oldular?! Bunun cevabını onlara sempati duyanlar, onlarla birlikte çalışanlar versin! Alanda yaratılan tahribatlara ve gerekse Avrupa'da yaratılan tahribatlara rağmen, Kürt halkı doğru bildiğinden hiç bir zaman geri adım atmaz. Buna tarihimiz şahittir.

Kürt halkı gerçekten inatçı bir halktır. Yüzyıl da geçse başına gelenleri unutmaz. Ve akıtılan kanın hesabı bir gün, mutlaka bir gün sorulacaktır... Nasıl Gorbacov bugün Sovyetler Birliği'nin kanlı ve kara sayfalarını sorguluyorsa...

Almanya
Kürdistanlı
Bir Devrimci

□Newroz'la ilgili olarak bize ulaşan çok miktardaki yazı ve şiirlerin tümünü yayınlama olanağı yok. Yazar arkadaşlardan özür dileriz.

Feleka xaîn

□ Ez Cejna Newroz li we xebatkârên Kurdistan Press û gelê Kurdistan pîroz dikim.

Serketina we yê hemûyan daxwazim. Bira Newroza sala 1988 li ser me hemûyan xêr be. Xwişk û birayên hêja; Newroza sala 1987 an dilê min şevî-tandin û gelekên jî reşgerandin; Lê, em çî bikin feleka me xaîn e. Ne tenê îro xaîntî kir ji me ra, lê, ji dî-roka Kurdistanê dest pêkiriye heya roja îroin û îrojî em hevûdu kirin dujmin-bi meva me dide kuştin.

Xebata xelasiya Kurdistan dîr hiştin û gelê me, me dane revandin di rojnaman de em bûne neynik li ber çavê dijmin. Ez nizamim, çima em şa dikin dijmin û em niha jî nizamim... Heta, ku em armanca xwe baş nizanibin emê gelek cara dijmin xwe bidin şakirin.

Bijî Newroz!
Bijî Aştî!
Bimre dujminatî!

(Min ev helbest li ser Newroza di sala 1987 an de nivîsandîye û ez dixwazim hûn biveşînin.)

Feleka xaîn, feleka bêbext
Te bê bextî ji me re kir
Te mala me xira kir
Çerxa me çep zivirand
Text li me welgerand

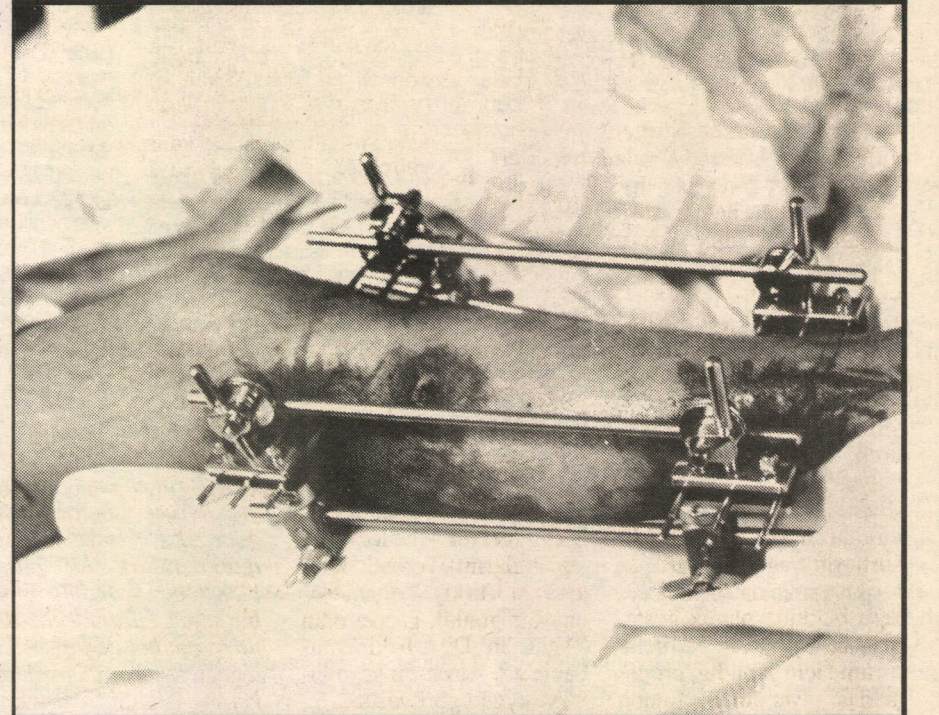
Eva çî zilma giran
Anî serê me Kurdan
Panzde Adarê
Dest pêka biharê
Dilê me şevîrand

Feleka xaîn, feleka bêbext
Te çî daye peyî me
Tu çî dixwazî ji me
Herdû çawan kor buyî
Xêncî me qet kesî nabî

Feleka xaîn, feleka bêbext
Te em hevdu kirin dijmin
Te bi me em dan kuştin
Tu li dijmin buyî diyarî
Dîsa ser me kir neyarî

Feleka xaîn, feleka bêbext
Me qet tiştek te nekiribû
Te çima eva zilma me kir
Te konê me ji nav kona kir
Dilê dijmina me şakir

Xwişka Birîndara du gulle



1987 Newroz'unda yapılan saldırılarda karnından ve bacağın-dan yaralanan bir devrimci. Karnına isabet eden kurşun bir tesadüf eseri iç organları tahrip etmeden çıkmış, fakat bacağa isabet eden kurşun dizkapağının alt bölümünü parçalamıştı. Halen tedavi altında olan bu Kürdistanlı devrimci herhangibir siyasete mensup değildi. Foto: ANK

Peşmergeyekê

Hunermend: BIRADOST



Mala Xelîl li gund bû. Bavê wî li cem cotariyê ticarî jî dikir. Hal û wextê malbatê ne xirab bû. Rojekê têr yekê nivtêr abora xwe dikir.

Malbat ji deh kesan pêk dihat. Paş mirina bavpîr, pîrikê jî xwe li ba malbata keça xwe bi cî kiribû. Çar xwişk û çar bira. Di havînê de birayê mezin dizewicî û wek xwişka xwe ji malê diqeta. Bi gotineke din ji malê cê dibû.

Berî daweta birayê mezin bavê Xelîl dikanek genim li bajêr vekir û piraniya caran li bajêr dima. Karê barê gund jî di ber karê dikanê re dikir. Abora malbatê karekî giran e. Lawê mezin di xwendegeha mamostaniyê de dixwînê. Yê din ji nuh dest bi xwendegeha navîn dike û hwd.

Dema bav dikan vekir, wî odek jî bo xwe girtibû ku li wira car caran rakeve. Bi vê yekê lawê navîn jî dikariya bi bavê xwe re di wê odê de bimîne. Di rojekê de qala Xelîl jî bû ku ew jî bi kekê xwe re li bajêr bixwînê. Bi vê yekê dê û bav biryar dan ku Xelîl jî sala xwe a çarê li bajêr berdewam bikê. Bi çavê "xwendina bajêr jî ya gund baştir e".

Bo vê yekê Xelîl û kekê xwe bi bavê xwe re ketne oda ku bav ji xwe re girtibû. Ode du metre fereh, sê û niv dirêj û bê kîzên, bê medbex û bê qedamgeh bû. Ev hemî l derveyî odê bûn. Xwe hefte bi hefte li gund dişuştin. Xwarina wan jî di nava heftê de ne germ bû. Bes qedamgeh dima. Ew jî çare jê re dîtibûn. Di koxa cîranê xwe de karê xwe dikirin.

Bo ku xelk bi Xelîl nekenê, dayka wî hin cil jê re çekiribûn. Du pantor û du kirasên kekê wî jê re piçûk kiribûn. Pêlawa wî wî "qundire" ya bavê bû ku kekê wî salekê xistibû piyê xwe û paş re dabû Xelîl. Çakê jî yê kekê wî yê di xwendegeha mamostaniyê de bû. Paş ku ew jê re piçûk dihat dabû birayê din û wî jî paş demekê da Xelîl ku pê herê dibistanê.

Dayka Xelîl, wek her dayka Kurd dilê wê bi zarokên wê ve bû. Wek ronahiya çavên xwe hez ji wan dikir û li wan dinêrt. Bi rojan cilên kekên Xelîl jê re piçûk kiribûn ku ew bikarê here dibistanê li bajêr ku kurê wê bibê "tiştêk".

Di oda piçûk de ku du cih li rex hev raxistî, Xelîl xwendina xwe bi ya kekê xwe re didomand. Kekê wî li xwendegeha navîn û ew li dibistanê.

Gundî

Derwêş M. Ferho

Dema Xelîl li dibistana gund bû wî jî wek her zaroka gund bi dilekî şah li xwe dinêrt. Lê li bajêr rewş hatibû guhertin. Feqîrî û belengaziya wî li serê wî bûbû bela. Kincên wî kevnîkên kekên wî bûn. Yê hevalên wî tev nuh bûn. Wan hevalti pê re ne dikir. Pê dikenîn. Bo wan ew "gundî" bû. "Kurmanç" bû. Her du tişt jî li ba wan piçûk û bê qîmet bûn. Vê yekê Xelîl jî dil diêşand. Heta kurxalên wî ku mala wan li bajêr bû jî henekê xwe bi van tiştan pê dikirin.

Li dibistanê, di nava kêr-zêde sêsed zarokî de bes yek kesî pirr hez ji Xelîl dikir. Mamoste Hesen. Loma ew jî gundî bû. Wî Xelîl diparast. Guhê xwe didayê. Sedemek din ku mamoste Hesen jî Xelîl dikir, zîrekbûna wî bû. Xelîl di nav hevalên xwe de jî xeynî zimanê Tirkî û parêza netewî (Millî Güvenlik) di hemî dersên xwe de baş bû.

Herçende rewşa wî a aborî ne baş bû û nikarîbû wek hevalên xwe cilên paqij li xwe bikê jî xwendina dersên wî di destên wî de bû. Wî niha nikarîbû feqîrî û belangaziyê lê dikarî baş bixwênî û fehr bibê.

Rojekê her dersxanekê jî yê salên çar û pêncan gereke kesek bi hata bi-jartin û bi komikê dozdeh kesî re herin qîşla leşker. Mamoste Hesen, Xelîl jî nav dersxana xwe bijart û bi komikê re şand ku ew paş nivro jî hevalên xwe re tiştên dîtine bêje. Dema komika zarokan çû qîşlê, serbazek jî yê leşker ew li qîşlê gerand û li ser dîroka netew û dewleta Tirk axift. Di nav axiftina xwe

de li ser dost û dijminê netew û dewleta Tirk jî axift. Xelîl bi hatina xwe poşmam bû. Lê hew karîbû tiştêkî bikê. Di vege- ra xwe de weke her kesê hevalê xwe di- viya wî jî hevalên xwe re di dersê de çî dît û çî bihistibê bêje. Lê Xelîl hewqasî nerihetbû ku wî nikarîbû ti gotina li ser vê gerê bêje. Xelîl li ber hemî hevalan li ser linga û her kes li hêviya wî û axaftina wî ye. Ji şerma ew sor bûbû. Hêdfî hêdfî û şermokî çû ber bi mamostanê xwe. "Mamoste, ez pirr nexweşim. Dixwazim herim mal". Mamoste Hesen: "Xelîl jî ber çî dixwazî herê mal. Çima nexwazî biaxivê?" Xelîl nexwast sedemê jê re bêje lê wî çend caran pirsra xwe tek- rar kir.

Xelîl serê xwe bi ber xwe de xwar kir. "Mamoste", kelegirî bû, "dê û bavê min her tim dibêjin em Kurd in. Tu jî Kurd î. Îro serbazê leşker di nav axiftina xwe de digot em hemî Tirk in. Gerek ev netew û welatê Tirkîye jî aliyê me bê pa- rastin. Divê em dijminên xwe wek komunistên Uris, Ermenîyan û Kurdên eşçiyê baş nas bikin. Divê em serê he- mî dijminan jêkin. Da ew welatê me xi- rab nekin. Ew wek mîkrobên laşê me ne û divê em xwe ji wan paqij bikin".

Pozê xwe kişand. Çavên xwe jî ber xwe nehildan. Ew jî mamoste jî şerm di- kir. "Dê û bavê min dibêjin em Kurd in. Serbazê leşker jî dibêje em Tirk in û ge- rek e em dijminên xwe, wek Kurdan bi- kujin, ji ser ruyê erdê biqelênin. Ewê me bikujin?!"

Mamoste Hesen: "Xelîl, xortê delal, ev bû sedemê bédengiya te? Niha ez tê gihîştim. Na lawê min, na. Ew derew û laqirdiya dikê. Kesek nikarê ne te û ne bavê te û ne diya te û ne netewê Kurd biqelênî û ji ser ruyê erdê rekê. Serbaz gotinên ji qama xwe zêdetir go- tine."

Mamoste rahişte destê Xelîl û ew ber bi derî de bir. Li ber wî rawesta "Niha here mal. Ji xwe re bigere lê serê sibê benda te me".

Xelîl berê xwe da ber bi derî de ku he- rê mal. Lê hat bîra wî ku pirtûkên wî li ser masa wî man. Bi gavên hêdfî hêdfî vegeyriya rahişte pirtûkên xwe û dîse ve- geerîya. Ji dibistanê derket, gotinên ser- bazê leşkerê Tirk li bîra wî ber mala xwe ya yek ode çû...

□□□ Be boney dahatinî rojî 18'î Sibat, salrojê damezrandina Yeketî Qutabîyan û Lawanî Dî- mokratî Kurdistanî Iraq le salî 1953, le layen ho- nermendî law "Biradost"î yewe pişangayekî wê- ney destî le baregay Mektêbî Sikitariyetî Lawan sazkira. Em pişangaye ke le "28" tablo pêkhatî- bû lelayan xelkewe pêşwaziyekî zûrî lêkir. Her weha nuwêneranî Mektêbî Siyasî, Partî Dîmok- ratî Kurdistanî-Iraq, le rojî kirdinî em pişangaye amede bûn.

Hunermendî law Biradost le welanî em pirsiyar ke:

□ Êwe le çî ruwangeyekewe, derwanîne huner û le hune- reketanda, pitir le çî şitêk (ilham) werdegirin?

□□ Huner xoy la xoyda beşêkî şorîşî mezinmane, şeweyekî le huşmendî komelayatiye. Huner debê regekanî xoy bikêşê- tê nav komel û camawerî reş û rût. Herweko lenaw lemawe- rewê ser helledat. Wata huner debê hemû şitêkê le waqiyetî jiyânî ewanewe wer bigrê û be şeweyekî ciwan û rêk û pêk amadew û bixîrête berçav. Hunerî wagiyî, debê hunerî ce- mawerbê murkî kêşey ew cemawere û ew serdemey pêwebe.

□ Biradost le dirêjey qisekanûda wufî:

□□ Huner debê rengdanewey waqiyî jiyân û diyardeyîkî ko- melayatî bê. Hunermend debê be duway ew şitane bigerê ke pêdawistî komel û zanî gel û derdî dilî cemawerin ke ce- mawer la hunerekeyda hest lige le çekî şan, çekî tirîş heye, birgîriyan lê dekat û dijminîkeyan despêkê. Belê, hunermen- dî wagiyî ew hunermendeye ke em hete le nav dil û derûnî xelkda dirost bikat. Minîş le karî hunerî da, em rêbazem girto- te ber.

□ Ke çav le tabloyekan dekeyn, giştiyan, le rengî sûrî xe- bat, le rengî sewzî jiyân, le helçûn û raperîni gel, le xoragirî û yekgirtinê cemawer û wefadarî şaxekan û le tişkî xorî aza- dî pêkhatin û "waqiyetî" gelekeman dehênête ber çav. Pêşmergeyek paş dîtîni em pişengaye deygot:

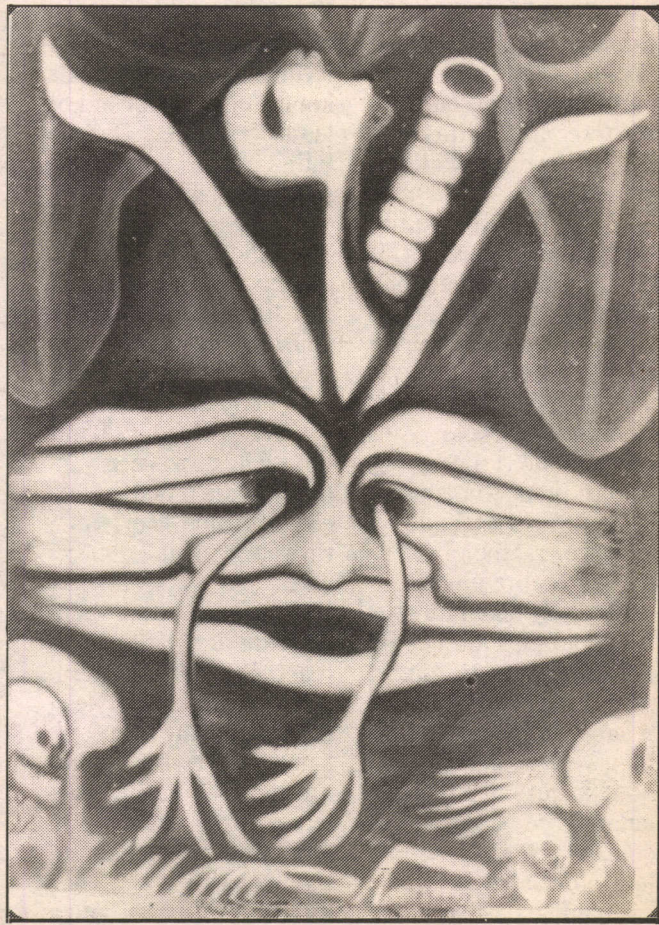
□□ Ke le nav tabloyekan rengî sûrim dedît, xiwênî birîneka- nî xomim de hatewe pêş çav, her weha le nav tabloyekan de, le gel êş û azarêkê zur duwarojêkî pirr le bextewerî û serkev- tin dibînra, minîş weko bilêy xomim le nav tabloyekan da de- dît, pitir le her katîk umêdî serkevîni û geştiyane amancin le derûnê xomda bedî kird...

Belê nimoney hunerî waqiyî emeye, şorîşgîrekî birîndar, xoy tiyayanda debîne û umêdî serkevîni le derûnîda helde- qulê, êmeş be hiway pêşkevîni hunerî waqiyî cemawerîni.

Be hiway pitir pêşkevîni hunermendî lav Biradost û giştî hunermendê şorîşgîrekan...

Sibat•1988 / Kurdistanî Başur

S. Berwarî



ŞEXWASAN JI BÎR NAKEYN

Foto; S. Berwarî

zaroyên helebçe

Li şandehê adarê
li saet yanzdeh
ji berî pergîna Newrozê
bi dengê balefiran re
zaroyên Helebçe
ji xewa şêrîn şiyar bûn
★
Bi şiyarbûna wan re
bombeyên gaz û jehrê
bi ser wan de barîn
★
Ji nû ve
Ew di gel dayikên xwe
ketina xewê
xeweke bêdawî
dawî li kû ye?
dawîbûn!
rizgarî û serxwebûn e...

Reşîd Simo



شیوەنیك بو شهیدانی شاری
ههلهبچه



١- زۆر ده‌میكه
دوژمن نه‌خشی له‌ناوچوونی
كوردستانی
له‌نیو لیسته‌ی پیلانه‌كان
..... دارشتوو
زۆر ده‌میكه
به‌زیندانی و به‌كوشتنی
بی و بیژدانی
ده‌ست و په‌نجی تاوانباری
به‌خوینی كورد په‌نگ كردوو
زۆر ده‌میكه
جاده‌و شه‌قامی شاره‌كان
به‌نج كراون
دیپاته‌كان
به‌سه‌ر خه‌لكی بی تاوانا
پووخی‌نراون

زۆر ده‌میكه
هه‌ست و بی‌ری سه‌ربه‌سایه‌مان
كپ كراوه
زۆر ده‌میكه سی‌داره‌كان
ملی هه‌زار تیکۆشه‌ری
بی براوه

٣- تاوانی وا له‌ جیهانا
هه‌ر نه‌كراوه
كه‌ی له‌ میژووی فاشیستی دا
به‌هه‌زاران له‌ شاریك دا
به‌كیمیای شه‌هید كراوه
شێ ریكخراوی پاراستنی
مافی مروّفی بی تاوان
شێ پیشكه‌وتووخوازه‌كان و
ئازادی خوازانی جیهان
تاكه‌ی فریامان ناكه‌ون
ئاخر تاكه‌ی
له‌ژیر په‌رده‌ی بی ده‌نگیدا
ده‌رناكه‌ون
بوچی هه‌ستی به‌زه‌بیته‌ن
دامركاوه
بوچی له‌ ئاستی راستی دا
چارێ بیدارتان نووقاوه
فریابه‌ون
... دپنده‌كان
وامیلله‌تی له‌ناو ئه‌بن
چونكه‌ داوای
... مافی په‌وای
... خوێان ئه‌كه‌ن



٤- شێ رۆله‌كانی كوردستان
شێ پێشمه‌رگه
نه‌به‌ردوگیان له‌سه‌ر ده‌ستان
شیمپرو رۆژی به‌ك كرتنه
شیمپرو رۆژی
هه‌یرش و هه‌لمه‌ت برده
ده‌ست له‌ دوژمن مه‌پاریژن
فاشین، زۆردارن، خوین ریژن
هه‌لیان برن
به‌خه‌نجه‌ری كورده‌واری
حه‌زی بوگه‌نیان هه‌لدن
داروبه‌ردی كه‌ لاوه‌كان
شه‌هیده‌كانی هه‌له‌بچه و
گشت كوردستان
هاواره‌كه‌ن
داوای خوینی تۆله‌ ئه‌كه‌ن

٢- شیمپرو ش له‌شاری هه‌له‌بچه
شاری ئازار و شه‌كه‌نجه
مناله‌كان
چرهبیان له‌ده‌م ده‌رنایه
بی باوكه‌رو
بی دایكه‌رو
نووزه‌و ناله‌یان لی نایه
به‌لی له‌شاری شه‌هیدان
شاری رق و تۆله‌و گریان
مناله‌كان بی ناز كه‌وتوون
شه‌قامه‌كانی په‌نگ كردوون
بی دیلانه و بی لای لایه
چاوی نووستوویمان هه‌لنایه
بوکی بگرم
بو باوك و دایکی دامركا
یان بو كۆرپه‌ی ساوا می خنكاو

HALEBÇE.

Dagirkeran Halebçe şewitandin
Wan bi çekên kimyewî bombe kirin
Jin mêr û zarokên Kurdistan kuştin
Ev ne yek car e ku xwîna me dirijînin

★
Roja şanzdehê avdarê em ji bîr nakin
Divê rojê de Kurdistan şewitandin
Ev rojekî reş e nayê ji bîr kirin
Ejdehagên nû Kurdistan şewitandin

★
Ew dagirkerên Tirk, Ereb û Eceman
Dest didin hevdu dijî gelê Kurdistan
Her ewin qesasê Helebçe her ewin
Her ewin qesasê gelê Kurd her ewin

★
Ey gelê cihanê ma hûn jî dibînin
Tiştên ku dagirker bi serê me tînin
Kayê ew dengê we? gelfî demokratek
Çima hûn îroj wisan bê deng dimînin?

★
Ey şoreşgerên cihan hun jî dibînin
ku bi çekên kimyewî Kurd hatin kuştin
Heçî kesên demokrat û şoreşgerbin
Divê ku dijî vê tofana giranbin

★
Dagirkeran keç, jin, mêr û zarok kuştin
Wan bajarê Halebçeyê wêran kirin
Namrin şehidên Kurd û Kurdistanê namrin
Ew ê di xebata me de herdem bijîn
25.3.1988/Swed

Sebrî Şermixî



توانا ١٩٨٨ سوید

NEXWEŞIYÊN BIÇÛK TÊN SERHEV DIBIN NEXWEŞIYÊN MEZIN

Nivîsandîn: Yılmaz Güney • Vergerandin: Bêkes

●2●



Bawê wî bi ken got:
"Emê zora nexweşiyê bibin"

Lawik got:

"Ez derman venaxwim. Derziyê jî naxwazim û naxwazim zora nexweşiyê jî bibim"

Bav kefa destê xwe danî ser eniya lawik; "Tu di nava agir de yî"

Lawik got:

"Ez derman vanaxwim"

Diya wî got:

"Derdan vexwe"

Bawê wî got:

"Binêr lawê min yê pir xweşik; Înadê neke. Înadî tiştêkî ne baş e. Ger em neçin textor wê nexweşiya te zêde bibe. Em pêşiya nexweşiyê dereng bigirin tu ê bimirî. Dibe nexweşiya te niha ne girîng be, lê hemû tiştên mezin di destpêka xwe de biçûk in, roj bi roj pêk tên û mezin dibin. Ger kaniyên biçûk tune bin, çemê mezin çênabin. Çemên mezin tune bin, deryayê mezin nabin..."



Zarokên biçûk mezin dibin, dibin mirovên mezin...
Nexweşiyên biçûk tên ser hev, dibin nexweşiyên mezin...

Derewên mezin tên ser hev rê ji derewên mezin re vedikin...

kêmasiyên biçûk tên ser hev, kêmasiyên mezin ji wan çêdibin..."

Lawik got:

"Ez naçim textor! Ez erîka dixwazim"

Bawê wî got:

"Ma vê zivistanê erîk çêdibin, lawê min?"

Diya wî got:

"Ger tu biçe textor, emê erîka ji te re bistînin"



Lawik got:

"Ez erîka jî naxwazim... Naçim textor jî..."

Bav got:

"Êşa derziya, êşa dermana ne timî ye, derbas dibe, lawê min. Ger em êşa di demek kurt de nedin berçava, em nikarin ji êşên bi dom rizgar bibin. Divê em mêr bin. Kesên ku ji derziya ditirsin, li aliyê nexweşiya ne. Ger em lîxistina derziyê bînin ber çava, dê emê zora nexweşiyê bibin. Em zora tirsê bibin, em karin piştî nexweşiyê jî bidin erdê... Bêje niha lawê min yê xweşik, tu li aliyê xwe yî an jî li aliyê nexweşiyê yî?"

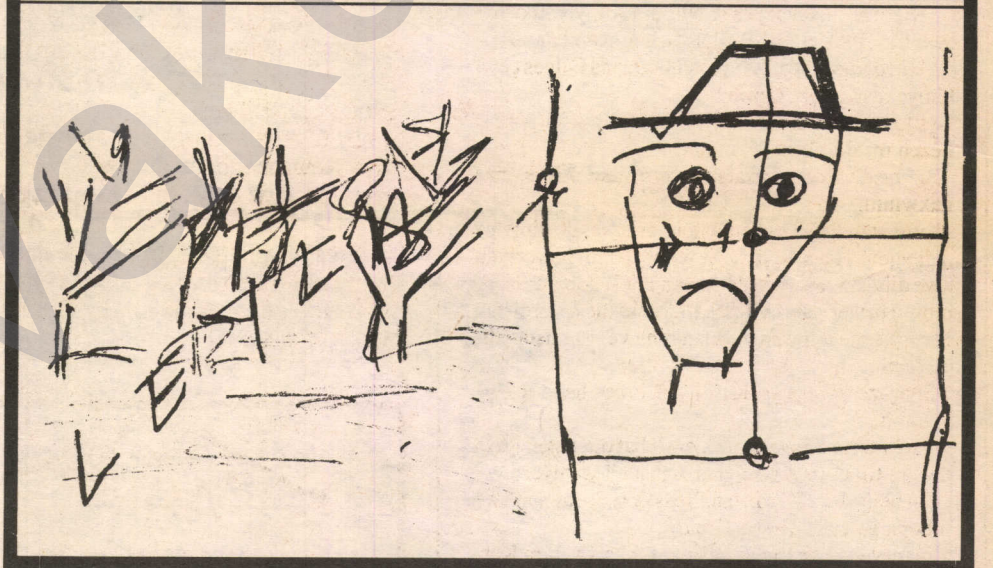
Law got:

DOM BIKE

Delal • 9 mehî / LONDON



Leyla • Berlin / Almanya

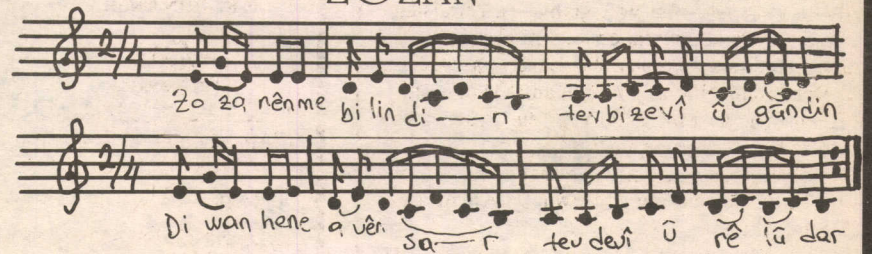


Staranên Zaroka

Helbest: Osman Sebrî • Awaz: R. CAN

●7●

ZOZAN



Raxerê wan gulçîçek,
Firrende tê lek bi lek,
Havîne em diçin wan,
Tevî pez û koç û gan.

Dema çiya dibin sar,
Payîz dibe em tîn xar

★

Derbaz dîkin rojên geş,
Li ser wê nefela xweş
Dilîzin û dibezin
Heyanî koç dakevin

Kula dilê min zozan
Xasma li nav Kurdistan

YAYGARALAR VE GERÇEKLER ÜZERİNE

Bilindiği gibi son üç aydır Kürdistan'lı güçler arasında en çok konuşulan konuların başında, YNK-PKK ve PKK-TKSP ile ilgili Kürdistan Press'te yayınlanan haberdir.

Haberin kendisi çok ciddi ve ciddi olduğu kadar da önemli olduğu için, hem siyasi tartışma hem de dedikodu potansiyelini taşıyordu. Hele, hele Kürdistan'lı örgütler arasında yıllardır yaşanan ve ağırlıklı anti-demokratik olan ilişkiler ve bakış açıları da göz önüne alınınca ilgili haber daha da karmaşık bir durum yaratıyordu.

Konuya taraf olarak adı Kürdis-

tan Press'te geçen PKK ve TKSP'nin, Rızgari şahsında Kürdistan Press'i hedef almaları, Rızgari örgütüyle yakından ilişkisi olmayan, ama, Kürdistan Press oluşumunu destekleyen, gazeteyi satan ve gönüllü muhabirler olan bir çok insanı fazlasıyla rahatsız etmiştir. Kürdistan Press'e omuz veren insanların, Rızgari düşüncelerini savunuyor olmaları, Kürdistan Press'in yayıncılıkta temel aldığı demokratik öz ve burjuva basınına alternatif konumunu göz ardı edilmesini gerektirmez. Bundan dolayı TKSP ve PKK'nin, Kürdistan Press'e düşmanlığa vara-

cak düzeydeki tavırlarını, devrimcilğe, yurtseverliğe sığdırmanın mümkünatı yoktur.

Eleştiri bilimsel-seviyeli ve olgun bir düzeyde yapıldığı ve yanlışlığı düzeltmeye hizmet ettiği oranda anlam kazanır.

TKSP ve PKK, Kürdistan sorununu kendi tekellerinde görme anlayışından vazgeçmelidirler. Şunu herkes iyi bilmelidir ki, Kürdistan'ın mücadele potansiyeli bugün dağınık, suskun ve alternatifsiz de olsa, TKSP'nin ve PKK'nin potansiyel gücünü kat kat aşacak güçtedir.

TKSP ve PKK'nin tutumlarına kısaca değindikten sonra, Kürdistan Press'in tartışmalara yol açan haberinin verilmiş yöntemine ilişkin bir kaç şey söylemekte yarar var. Örgütler karşısında tarafsızlığı bir ilke olarak kabul eden (örgütlerin yanlışlıkları eleştirilmez anlamında söyle-

mek istemiyorum; örneğin PKK'nin sivil halka yönelik katliamlarına ve TBKP yöneticilerinin Türkiye'ye dönüşleri ile ilgili yayın tamamıyla doğru olan şeylerdi.) ve onları ilgilendiren sorunlarda onların bilgisine başvurma kaidesi uygulayan Kürdistan Press, tartışmalara yol açan haberde TKSP'yi ilgilendiren bölümü ile ilgili söz konusu örgütün bilgisine başvurmadığı için eleştirilmelidir. Ve yine Kürdistan Press'in 29. sayısında PKK ile TKSP'nin görüşme yaptıkları şeklinde verilen haberde, kesin dil kullanılması ciddi ve düzeltilmesi gereken bir hatadır. Kürdistan Press sözkonusu haberde şöyle demektedir:

"TKSP'den yetkili bir heyette, YNK gözetiminde PKK ile görüşmek üzere Kürdistan'da bulunmaktadır." (KP, S.29, sy.2)

Daha sonra ise Celal Talabani'nin Kürdistan Press'te yayınlanan röportajında, TKSP'nin, PKK ile görüşmek

için Güney Kürdistan'a gelmediklerini ve PKK ile görüşmeleri olmadıklarını açıklaması Kürdistan Press haberciliği açısından bir ikilem yaratmış durumda.

Ve yine 29. sayısının baş sayfasında: "TKSP'den 3 kişilik bir delegasyonun da YNK'nin gözetimi altında PKK ile görüşmeler sürdürdüğü bildiriliyor" şeklinde verdiği başlık, bahsettiğim kesin dil kullanma olayına en iyi örnektir.

Kürdistan Press'in bir okuyucusu ve dağıtıcısı olarak şunu belirtmek istiyorum: Bundan sonraki haberde (ve özellikle de de örgütler üzerine) daha dikkatli ve olmadık yere örgütleri zor durumda bırakacak haberlerden kaçınmak gerekir.

Bu dostça eleştirileri Kürdistan Press'te yayınlayıp - yayınlanmamasını tamamıyla Kürdistan Press'i çıkaran arkadaşların arzularına bırakıyorum.

Dostça selamlarımla, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

ŞAHİN / Almanya

"KURDISTAN PRESS NE BAŞ E!"

Wê demê, ez bi hinek hevalan re li ser Kurdistan Press mijul bûm:

-Hevalno, hûn Kurdistan Press çawa dibînin?
-Ez ne baş dibînim..
-Çima hûn ne baş dibînin?
Çend heval bi hev ra gotin:

- Kurdistan Press nûçeyên derewan dinivîsin..
- Çine wan nûçên derew?

- Mesele: "Navbeyna YNK û PKK yekîtîkî hat avakirin, PKK û TKSP gihastin hev, Komkar ne komelekî demokrat e, Hevpeyvîna Ozana Dilgeş çewt hatiye nivîsandin û hwd."

- "Lo, ji xwe Kurdistan Press bi dirawên (pêrên) hêzen reş derdikeve!"

Bi rastî, wan hevalan Kurdistan Press baş naxwînin.

Kurdistan Press di hemû hejmarê xwe de dinivîse û dibêje: "Hevalên ji me re name û bir û baweriyên xwe diivîsin, ew mesûlê wanan in" Ji bona wana jî, bibir û bawerîya min gerek meriv rexne li Kurdistan Press neyne û li wan hevalan bine yê wan tiştan dinivîsinin.

Gengaze kemasiyê Kurdistan Press hene û ewê hebin jî.

Gava meriv li batekî dikî, ew li bat hîn tiştên nû bi xwe re tîn e, ev ji bo jiyana insana jî waniye.

Em bejên bira Kurdistan Press derneketa, ma ewê ji bona gelê me hîn baştirba?

Wê gavê me hemuyan bi hev re bi gota, bira Kurdistan Press dernekeve. Rewşa gelê me li ber çawa ye, û rewşa partî û hêzen Kurd jî li ber çawa ye. Em dibînin çend rojname Kurda derdikevin. Rojnamê derdikevin jî mîna rojname gelên din jî nîne. Lê, baş in, pir kêmasiyê wan jî heye.

Lê, dil dixwest bira derketina, bira sehd bona.

Derketina Kurdistan Press ji bona me û gelê me tiştêkî gelek baş e:

Mesele: 1- Em ji Kurdistan Press, nûçên Kurdistanê Başur û Rojava dibihîsin. 2- Em li ser çanda û edebiyata Kurdî hîn dibin. 3- Em hîne xwendin û nivîsandina Kurdî dibin. 4- Em bir û baweriyên intelktuelê Kurd dixwînin. 5- Bi kurtî nûçên çîhanê di Kurdistan Pressê de dixwînin. 6- Dîroka Kurdistanê bi kurtî tê nivîsandin û hwd.

Bibir û bawerîya min wan giş başiya Kurdistan Press in. Gengazê em rêxne xwe ji Kurdistan Press binivîsin ji bona ev hîn baştir be. Em gengaze alîkariya wan hevalan bikin, ji bo rojnamekî hîn baştir.

Lê, em li mala xwe rûnî û bêjên: "Kurdistan Press ne baş e" wiya ne camêrêkê baş e.

Min daxwaz dikir, iro hezar rojnamê mîna Kurdistan Press bihata weşandin. Ew ji bo gelê me gawekek gelek baş e.

Mehmedê Kemal
Stuttgart / Almanya

NEWROZA PÎROZ

Newroza pîroz va hatî
Li me bûye ew mêvan
Roja ku Kurd bû azadî
Şewqa xwe daye cîhan

★
Newroz cejna Kurdewarî
Cejna jîne û jîndar
Xebatîrî bi dijwarî
Ew KAWA yê hesinkar

★
Kelha koletî hilweşî
Di bîst û yekê avdar
Bûye Newroz û dilşadî
Xweş xemiliyê ev war

★
Îro kurdên welatperwer
Dikin cejn û hem sersal
Ew xesata giranbûha
Dide ronî û şemal

★
Ew berxwedan
berdewamî
Hem li jor û hem
li xwar

★
Bi xwîna Kurd dixemilî
Kurdîstana birîndar
★
Welatê me dibe bihuşt
Ger em derxin koledar
Xemla Newroz pir
xweşikî

★
Li beynê dibe bihar
★
Newroz agirîkî mizine
Disoje dilê xwînxwar
Agirê dilê milete
Qet venamirî tuçar

★
3.3.1988 / Selanîk
Yewnanîstan
Dijwar

★

★



"AGRI"

ÉDITIONS KURDES GENÈVE

İsteme Adresi
Agrî, B.P 96 - 1211 Genève 7 Suisse

GENERAL İHSAN NOURI PAŞA

LA REVOLTE DE L'AGRIDAGH

«ARARAT»

PREFACE DE L.CH. VANLY
PRESENTE PAR PERESH

AGRI ÉDITIONS KURDES GENÈVE

DERESH

CONTES DU KURDISTAN



AGRI ÉDITIONS KURDES GENÈVE

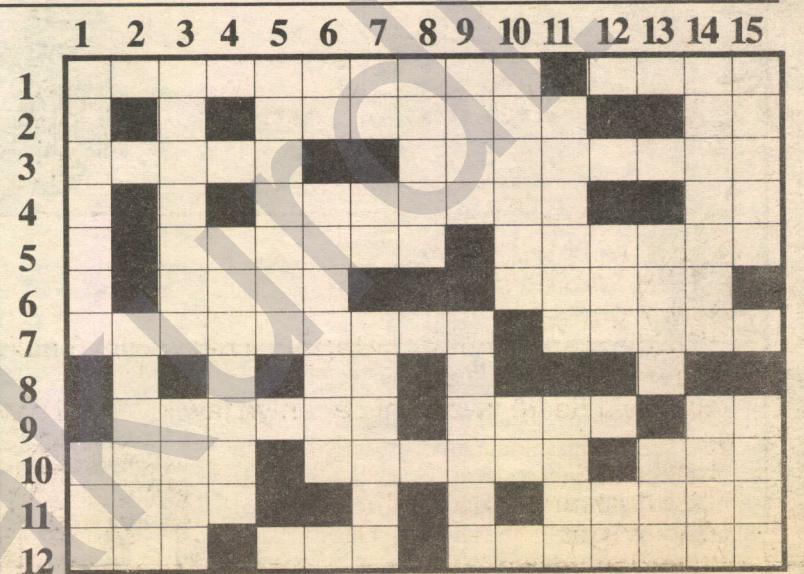
Anılar, General İhsan Nuri Paşa, Fransızca 200 sayfa, 30 Fr.

Zardık, Şiirler, Ahmed Molla, Kürtçe, 72 sayfa, 15 Fr.

Baran, Şiirler, Ahmed Molla, Kürtçe, 15 Fr.

Irak'ta İnsan Hakları üzerine hazırlanmış Kasım 1987 tarihli Rapor, Fransızca, 16 sayfa.

Kürdistan Hikayeleri Pereş, Fransızca 88 sayfa, 15 Fr.



amadekar: BİRİNDAR

ÇEPERAST ★★★★★★

1-Qehremanekî Kurd, ku di dema Keykubad de jiyaye, navê bavê wî Zal e... Çaxa meriv ban bûkê dike 2- Hevala min, dosta min... Ne ez, lê... (berewajî) 4- Navê gundekî Mêrdîne, ku girêdayî qeza Nisêbinê ye... Tiştêkî girêdan an dirûnê. 5- Wexwarinek... Xerabî, nerindî (berewajî) 6- Navê mêrekî... Fermana gotina "mirin" e 7- Bi soranî "nikarim"... Eyne, neynik, cama ku meriv xwe tere dibîne 8- Du tîp 9-Kesê ku kar dide (berewajî)... Navê kewekî... Tiştêkî zirave 10- Navê qumandan û padîşahêkî Kurda... Qatîl, qesas... Kîsê piçûk 11- Çaxa meriv ji yekî re dibê "herê, an jî lêxe" (berewajî)... Kesê ku ji Amêdê be 12- Bi soranî "poz, bêvil, defin" (berewajî)... Navê Împaratorîyeye Kurda... Navê qezakê ku girêdayî Mêrdîne ye

SEREJÊR ★★★★★★

1- Maç, maçikirin... Bi soranî "wê bîn" 2- Çaxa av radibe tê gotin 3-Kesê ku ji teşîyan fêm dike (berewajî)... Navê go-

lekî 4-Kesên ku emir didin 5- Wilo bûye, wisa bûye (berewajî) 6- Bi zimanê kevin ji avê re tê gotin... Bi zimanê biyanî jî "İbrahim" re tê gotin 7-Ciyê ku meriv li ser dimeşe (berewajî)... Kesê sêyemî (berewajî)... Bi soranî "nekir" 8- Henek (berewajî) 9-Emirdar, kesê xwediyê emîn... Navê bajerekî Kurdistanê 10-Kesê ku binê wî şile, an jî kesê ku meriv jê bişikê (berewajî)... Bûyerek xwezayî 11-Êşa min tune, ez bê êşim... Navê çemekî 12- Tiştê ku ê min e... Ne nêr 13- Bi soranî "bir"... Navê çûreki çûkan (berewajî) 14-Riya kin, rîya ne dirêj... Kesê ku pir çîleke, çavbirçî 15- Çaxa yek ji ciyekî bê (berewajî)... Gotina qebulnekirinê (berewajî)... Navê mîzê

BERSIVÊN XACERÊZA DI HEJMARA 34 AN DE

ÇEPERAST: 1- Celadet Bedirxan 2-Ek... İqare... Tû 3- Mirado... Kewase 4-İboheg... Bêkartî 5-Têr... Zid 6-Ezar... Dermanxanê 7-Çameleq... An... Adar 8-En... Simail... Ln... Vs 9-Teş... Masqere... Eçi 10-Obarex... Ar... Çem 11-Ümid... Teşqele 12-Eniyaniştîmanî

ABONE

6 MEHÎ • 6 AYLIK

SALEK • YILLIK

Tarih / Dîrok.....

NAV / PAŞNAV
İSİM / SOYİSİM

NAV NİSAN
ADRES

WELAT / ÜLKE

240	Skr
240	FF
60	DM
72	G
1440	BF
60	Sfr
24	£
35	\$
480	S

Hûn dikarin heqê aboneti li ser hesaba GILALA AB Postgiro 26533-0 Stockholm razinin û sûretet jê ji Box 7080, 172 07 Sundbyberg-Sweden re bi qarta abone rêkin.

Abone ücretini GILALA AB PG; 26533-0 Stockholm kontosuna yatırarak, bir kopyasını Box 7080,172 07 Sundbyberg-Sweden adresine abone kartıyla birlikte postalayarak abone olunabilir.

KURDISTAN PRESS

Kurdisk Tidning
Utkommer varannan vecka
Nummer; 35 (6)
20 April • Nisan 1987

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Orhan KOTAN, 08-295056
Redaktion sekreterare
Çetin ÇEKO, 08-298332
Tekniskt sekreterare
S. SERDAR, 08-984743
Administration-Prenumeration
B. AZAD, 08-298332

Postadress; Box 7080, 17207 Sundbyberg
Besöksadress; Örsvängen 6C, Hallonbergen
Tlf; [46] 8-29 83 32
Telex; 131 42 ANK S
Telefax; 08-29 50 56
Bankgiro; 343-5559
Postgiro; 2 65 33-0
Tryckeri; Idrottsbladet / Södertälje

Gözlerini aç! ÇOCUKLAR İDAM EDİLİYOR!



Halepçe'deki katliamdan...

□□□ Rædda Barn (Çocukları Koruma Örgütü) Genel Sekreteri Thomas Hammarberg, geçtiğimiz günlerde Irak'taki uygulamaların derhal durdurulması ve protesto edilmesi gerektiğini belirterek, kamuoyuna bir çağrı yaptı. Çağrı'nın tam metni İsveç'te yayınlanmakta olan Afton Bladet gazetesinin baş sayfasında yayınlandı. Çağrı'nın çevirisini yayınlıyoruz.



Thomas Hammarberg

Irak rejiminin ülkede bulunan kürt nüfusuna karşı uyguladığı baskı yöntemlerinde herhangi bir sınır tanıdığını düşünmek olası değil.

Savaş kurallarına aykırı olarak Halepçe'de kullanılan zehirli gazlar, İran ordusunun karşı, Bağdat'ın yanında saf tumayan Kürtlere bir "ceza"ydı. Halepçe olayından sonra, şimdi de Irak rejimi elinde tutuklu bulunan Kürt politik tutuklulara karşı toplu idam uygulamasına geçti. İdam edilenlerin çoğu küçük yaşta.

Amnesty International (Af örgütü) da, Irak cezaevlerindeki durum üzerine son günlerde bir rapor yayınladı. İdam edilenlerin hiç birine, kendilerini mahkeme önünde savunma hakkı tanınmıyor. İdam edilenlerin çoğu mahkeme önüne bile çıkarılmadı. Geri kalanlar ise askeri garnizonlarda bulunan çalışma kamplarında kapalı kapılar ardında çalıştırılıyor. Öldürülenlerle ilgili tam bir rakam vermek olanaksız. Kasım ve Aralık aylarında yüzlerce tutuklunun idam edildiği -tahmini olarak 35-400 civarında- gelen haberler arasında. Bağdat yakınlarında bulunan Ebu Galip cezaevine Aralık ayının son günlerinde 150 tutuklu gönderildi ve bu olaydan bu yana idamlar artarak devam etti.

Katledilenlerin bir kısmının isimleri, cesetlerinin ai-

lelerine teslim edilmesi nedeniyle, dünya kamuoyuna ulaştı. Cesetler ailelere 300 Dinar "idam ücreti" olarak alındıktan sonra teslim edildi. Ve idam edilenlerin çoğunun vücutlarında işkence izleri vardı.

Ebu Garip Cezaevi'nde idam edilen Süleymaniye'li 46 Kürt'ten 8 tanesi 14-17 yaş arası çocuklardı. 14 yaşlarındaki Dana Hacı Sadık Maruf, okuldayken tutuklanmış. 17 yaşındaki Rızgar Enver Hacı Rida ise 3 yıl önce yine aynı şekilde okuldayken tutuklanmış. Diğer 5 küçük yaşta çocuk aynı şekilde Kasım ve Aralık aylarında Musul'da bulunan askeri karargahlarda idam edildiler.

Zaho, Kerkük, Erbil ve Süleymaniye'de de aynı şekilde uygulamalar devam ettiği bildiriliyor.

2 Nisan'da Süleymaniye'nin batısında bulunan Tan-yora'daki askeri karargahlarda 400'e yakın insanın topluca idam edildiği, rapor ediliyor.

Dünyaya ulaşan, tam ve net olmayan bu haberlere karşı duyarlı olmak için nedenlerimiz vardır. Yükselen baskının kesin olduğunu hepimiz biliyoruz; İran'a karşı savaş yapmak uluslararası normları ve insan haklarını çiğnemenin gerekçesi değildir. Bu nedenle uygulamaları protesto etmek zorundayız!

Bu protesto İran sınırları içinde süren tecavüzkar eylemlere göz kapatmak anlamında gelmiyor. Biz gayet iyi biliyoruz ki İran'da yaşayan Kürtler de baskı altındadır. İran'da insanların hayatlarıyla oynamakta, çok küçük yaşta çocuklar savaş cephesine gönderilmektedir.

Protestodan amaç, uluslararası kurallara dikkat edilmesini sağlamaktır. Bu protesto mutlaka dile getirilmelidir, hem de güçlü bir sesle...

Thomas Hammarberg
Rædda Barn (Çocukları Koruma Örgütü)
Genel Sekreteri

Kimyasal silah maddesi satan Firmalara SORUŞTURMA!

□□□ Federal Almanya'da faaliyet gösteren Tehdit Altındaki Halklar Cemiyeti, Irak Kürdistanı'ndaki sivil yerleşim bölgelerinin, Irak savaş uçakları tarafından kimyasal silahlarla bombalanması ve binlerce insanın katladılmasıyla ilgili bir basın açıklaması yaptı.

Basın açıklamasında, Irak Büyükelçiliğine, Irak devletinin uygulamalarına karşı, defalarca protesto yapılmasına rağmen, Irak Büyükelçiliği'nin sürekli bir suskunluk ve vurdumduymazlık içinde olduğu belirtildi.

Bunun dışında alınan haberlere göre, Irak'a kimyasal silahların yapımında kullanılan maddeleri ihraç eden KARL KOLB ve PILOT PLANT (DREICH/HESSEN adlı iki Alman firması hakkında, Darmstadt Savcılığı bir soruşturma açtı. Dünya kamuoyunun ve uluslararası basın kuruluşlarının Irak devletinin uygulamalarına karşı duyarlı olduklarının belirtildiği açıklamada, Uluslararası yasalara göre yasak olmasına karşın, Federal Almanya'daki iki büyük firmanın, Kimyasal silah üretiminde kullanılan zehirli maddeleri Irak'a ihraç ettiğinin ABD Dışişleri Bakanlığı ve CIA tarafından 1986'dan beri bilindiğini, ancak bu konuda herhangi bir müdahalede bulunulmadığı da belirtiliyor.

Tehdit Altındaki Halklar Cemiyeti, konuyu politik partiler aracılığıyla Federal Parlamenta'ya götürmeye ve konunun tartışılıp, bu yasadışı ihracatla ilgili genel bir soruşturma açılması için baskı yapacaklarını belirtti.

ANK • Stockholm

KURDISTAN PRESS
ROJNAMEYA 15 ROJIN • 15 GÜNLÜK GAZETE

adres • navnişan; Box 70 80, 172 07 Sbb.- Sweden

The Kurdish News Agency

AJANSA
NÛÇEYA
KURD

KÛRT
HABER
AJANSI

Ajansa Nûçeya Kurd, çav, guh û zimanê tevgera rizgariya netewî û civakiya welatê me ye. Tiştên te bihîst û dîtin bigihîne ANK.

Lêkolînan li ser serpêhatiyan çêbike. Sûretan bikşîne. Rêçêşop bibîne. Alîkariya tevgera rizgariya me ya netewî û civakî bike û dengê wê bigihîne gelên cîhanê.

Parlementoyên Ewrûpa, rêxistinên civakî yên demokrat û weşanan taqîp bike.

Zanyariyên ku dikevin destê te, wergerîn kurdî û tirkî li gel rêçêşop ji ANK re birêke. Di civîn û semîneran da amade bibe, binêre. Pewendiyên xwe bi welat re kûr bike.

Kar bike, ku rêçêşop û nûçe bigihînin ANK.

Navnişan û telefona ANK bide karkerên ku diçin welat û tîn.

Pewendiyan bi ANK re deyne. Ji dil û can bibe endamek ji yên nûçevanên ANK.

ANK care yeke mîne ku bûye navenda nûçeya Kurda.

ANK sazûmanekî ji ya têkoşîna rizgariya netewî û civakiya me ye.

ANK ya me hemûya ye.

ANK ya me hemûya ye.

ANK ya me hemûya ye.

ANK ya me hemûya ye.

ANK ya me hemûya ye.

ANK ya me hemûya ye.

Kürt Haber Ajansı ülkemizdeki ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinin gözü, kulağı, dilidir.

Duyduğunu, gördüğünü ANK'ya ilet.

Olayları araştır. Resim çek. Belge bul.

Ulusal ve Toplumsal Kurtuluş Mücadelemizin dünya halklarına duyurulmasına katkıda bulun.

Avrupa Parlamentolarını, demokratik kitle örgütlerini, basını izle.

Edindiğin bilgileri, kürtçe ya da türkçeye çevirerek belgeleri ile beraber ANK'ya gönder.

Toplantıları, seminerleri izle.

Ülkeyle kurduğün ilişkileri derinleştir.

ANK'ya haber ve belge gönderilmesini sağla.

Ülkeye gidip -gelen işçilere ANK'nın telefonunu ve adresini ver.

ANK ile ilişki kur. Gönüllü muhabir ağının bir üyesi ol.

ANK dünyada ilk Kürt Haber Merkezi'dir.

ANK, ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelemizin bir kurumudur.

ANK hepimizdir.

ANK hepimizdir.

ANK hepimizdir.

ANK hepimizdir.

ANK hepimizdir.

ANK hepimizdir.

ANK hepimizdir.

ANK hepimizdir.

ANK hepimizdir.

Tel: 08-984743

Fax: 08-295056

Telex: 131 42 ANK S

ANK